

Toelichting Waterschapsverordening Waterschap Rivierenland

Versie 1.0 10 februari 2022

Behorend bij Ontwerp Waterschapsverordening Waterschap Rivierenland
versie 1.0, 10 februari 2022

Inhoudsopgave

Algemene toelichting op de waterschapsverordening.....	5
1 Strekking, doelen en uitgangspunten	5
2 Verhouding tot het stelsel van de Omgevingswet	7
3 Werkingssfeer	8
4 Verhouding tot andere regelingen.....	11
5 Hoofdpijnen van de inhoud	11
6 Uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid	14
Toelichting per afdeling en per artikel	15
Hoofdstuk 1 Algemeen	16
Afdeling 1.1 Toepassingsgebied en doelen	16
Afdeling 1.2 Algemene bepalingen	16
Afdeling 1.3 Aanwijzing en begrenzing van beperkingengebieden.....	18
Afdeling 1.4 Specifieke zorgplicht, informatieplicht en maatwerkvoorschriften	18
Afdeling 1.5 Gegevens	21
Afdeling 1.6 Algemene bepalingen bij activiteiten in het beheergebied	21
Hoofdstuk 2 Veranderingen van het watersysteem of een weg in beheer bij het waterschap.....	24
Afdeling 2.1 Dempen	24
Afdeling 2.2 Graven	24
Afdeling 2.3 Natuurvriendelijke oever	24
Afdeling 2.4 Uitweg.....	25
Afdeling 2.5 Overige veranderingen van het watersysteem of een weg in beheer bij het waterschap	25
Hoofdstuk 3 Lozingsactiviteiten.....	27
Afdeling 3.1 Algemeen.....	27
Afdeling 3.2 Lozen van grondwater bij sanering of ontwatering.....	27
Afdeling 3.3 Lozen van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening	29
Afdeling 3.4 Lozen van huishoudelijk afvalwater	30
Afdeling 3.5 Lozen van koelwater	32
Afdeling 3.6 Lozen bij reinigen, conserveren, bouwen, renoveren of slopen van bouwwerken	32
Afdeling 3.7 Lozen bij opslaan en overslaan van inerte goederen.....	34
Afdeling 3.8 Lozen bij opslaan of overslaan van andere dan inerte goederen.....	35
Afdeling 3.9 Lozen uit gemeentelijke voorzieningen voor inzameling en transport van afvalwater	36
Afdeling 3.10 Lozen bij ontgravingen, baggerwerkzaamheden en werkzaamheden door de waterbeheerder op een oppervlaktewaterlichaam	37
Afdeling 3.11 Lozen bij schoonmaken drinkwaterleidingen.....	38
Afdeling 3.12 Lozen bij calamiteitenoefeningen	38
Afdeling 3.13 Lozen bij telen, kweken, spoelen of sorteren van gewassen	39
Afdeling 3.14 Lozen bij maken van betonmortel en uitwassen van beton.....	40

Afdeling 3.15 Lozen bij niet-industriële voedselbereiding.....	41
Afdeling 3.16 Lozen van spuiwater uit recreatieve visvijvers	41
Afdeling 3.17 Lozen vanaf vaartuigen of drijvende werktuigen bij spoelen of scheiden van zand of grind	42
Afdeling 3.18 Asverstrooiing	42
Afdeling 3.19 Andere lozingen	42
Afdeling 3.20 Aanvraagvereisten, beoordelingsregels en voorschriften omgevingsvergunning lozingsactiviteit	43
Afdeling 3.21 Lozen van water op een oppervlaktewaterlichaam	43
Afdeling 3.22 Afvoeren van hemelwater naar een oppervlaktewaterlichaam.....	43
Hoofdstuk 4 Water onttrekken of water infiltreren	45
Afdeling 4.1 Het onttrekken van water aan een oppervlaktewaterlichaam.....	45
Afdeling 4.2 Het onttrekken van grondwater en infiltreren van water in de bodem	45
Hoofdstuk 5 Uitvoeren van werkzaamheden of andere activiteiten.....	47
Afdeling 5.1 Bodemonderzoek en boringen.....	47
Afdeling 5.2 Wegwerkzaamheden	47
Afdeling 5.3 Het houden van een evenement op een weg	48
Afdeling 5.4 Varen en afmeren	48
Afdeling 5.5 Visactiviteiten	49
Afdeling 5.6 Explosief materiaal.....	50
Hoofdstuk 6 Objecten en beplanting.....	51
Afdeling 6.1 Constructie aan het water: steiger, terras en vlonder	51
Afdeling 6.2 Constructie aan het water: beschoeiing en damwand	51
Afdeling 6.3 Constructie in het water: dam met duiker en frontmuur.....	51
Afdeling 6.4 Constructie over het water: brug.....	52
Afdeling 6.5 Anti-worteldoek	52
Afdeling 6.6 Beplanting.....	53
Afdeling 6.7 Kabels en leidingen	53
Afdeling 6.8 Schutting en hek.....	53
Afdeling 6.9 Veekerende afrastering en het houden van dieren	54
Afdeling 6.10 Het plaatsen van (bouw)materiaal.....	54
Afdeling 6.11 Een gebouw bouwen of verbouwen	55
Afdeling 6.12 Aanbrengen verharding.....	55
Afdeling 6.13 Het plaatsen van een ander object.....	55
Afdeling 6.14 Verwijderen object	56
Hoofdstuk 7 Slotbepalingen.....	57
Artikel 7.1.1 Intrekking keur en algemene regels.....	57
Artikel 7.1.2 Inwerkingtreding.....	57
Artikel 7.1.2 Citeertitel.....	57

Algemene toelichting op de waterschapsverordening

1 Strekking, doelen en uitgangspunten

1.1 Strekking

Deze waterschapsverordening bevat de regels van het Waterschap Rivierenland over activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de watersystemen, de zuiveringstechnische werken en de wegen die in beheer zijn bij Waterschap Rivierenland.

De waterschapsverordening berust op artikel 2.5 van de Omgevingswet en vervangt de keur en de algemene regels. Bovendien bevat de waterschapsverordening regels over lozingen. Lozingen waren eerst op het niveau van de centrale overheid geregeld.

1.2 Verbeterdoelen van de stelselherziening

De waterschapsverordening is onderdeel van de stelselherziening van het omgevingsrecht. De invoering van de waterschapsverordening draagt bij aan de landelijke verbeterdoelen van de Omgevingswet: een inzichtelijk omgevingsrecht, waarin de leefomgeving centraal staat, waarin ruimte is voor maatwerk en waarin besluitvorming over projecten sneller en beter verloopt.

1.3 Basisvariant van de waterschapsverordening

Voor Waterschap Rivierenland is de ambitie als volgt bepaald. Op 29 november 2019 heeft het algemeen bestuur besloten om de waterschapsverordening gefaseerd te ontwikkelen zodat deze gereed is om aan te sluiten op het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO). Daarbij is uitgegaan van een beleidsneutrale omzetting van de keur en algemene regel in een zogeheten 'basisvariant' van de waterschapsverordening. Deze basisvariant houdt in dat de waterschapsverordening qua vorm en opzet volledig voldoet aan de uitgangspunten van de Omgevingswet, terwijl de veranderingen ten opzichte van de oude regels inhoudelijk beperkt zijn. Voor deze basisvariant is gekozen om de continuïteit en daarmee de betrouwbaarheid van de regels in de overgang naar het nieuwe stelsel te kunnen garanderen. In een volgende versie van de waterschapsverordening zullen wijzigingen en vereenvoudigingen worden doorgevoerd.

1.4 Decentralisatie van lozingen

Inhoudelijke veranderingen die wel zijn meegenomen, komen in de eerste plaats voort uit de decentralisatie van regelgeving. Regelgeving over lozingen zijn in de zogenoemde bruidsschat van Rijk naar de waterschappen gegaan. De regels uit de bruidsschat zijn verwerkt in hoofdstuk 3 van de waterschapsverordening. Daarmee is de bruidsschat volledig geïntegreerd in de waterschapsverordening. In 2.3 Decentralisatie van de lozingen en bruidsschat van deze toelichting wordt hier nader op ingegaan.

1.5 Activiteitgerichte opbouw

Een tweede verandering in vergelijking met de huidige keur van Waterschap Rivierenland is de opzet van de waterschapsverordening. De waterschapsverordening is activiteitgericht opgebouwd. Hiermee is het accent verlegd naar het perspectief van burgers en bedrijven. De oude objectgerichte benadering van de keur wordt daarmee verlaten. De regels zijn verbonden aan de verschillende activiteiten die burgers en bedrijven willen verrichten in plaats van regels te koppelen aan de waterstaatswerken. Dat betekent dat de verschillende hoofdstukken en paragrafen zijn geordend naar alle relevante activiteiten. Daarbij is een clustering van activiteiten gehanteerd die aansluit bij de terminologie van de Omgevingswet.

1.6 Transparant gebruik van doelen

De regels zijn zo gemaakt dat te zien is uit welk algemeen belang ze voortkomen. De regels staan rechtstreeks in verband met de taken van het waterschap en de doelen die in de waterschapsverordening zijn omschreven.

Bij het vaststellen van de doelen van regels voor activiteiten is gebruik gemaakt van een landelijke 'doelenboom' die voor de implementatie van de Omgevingswet is ontwikkeld. Tabel 1 laat een vereenvoudigde versie van de doelenboom zien. Per activiteit die in de waterschapsverordening is opgenomen, is in de doelenboom aangegeven op welke doelen deze activiteit van invloed kan zijn. In de waterschapsverordening zijn de doelen bij elke afdeling in een apart artikel opgenomen bij de regels.

Tabel 1, vereenvoudigde versie doelenboom

Algemene doelen (wettelijke taken Waterschap Rivierenland)	Specifieke doelen
Beschermen tegen overstroming	Keren van water
	Beperken gevolgen overstroming
Voldoende water, niet te veel en niet te weinig	Vasthouden van water
	Bergen van water
	Aan- en afvoeren van water
	Reguleren van het waterpeil
	(Be)sparen van water
Schoon en gezond water	Beperken gevolgen wateroverlast en tekort
	Beschermen kwaliteit grondwater
	Beschermen kwaliteit oppervlaktewater
Maatschappelijke functies watersystemen	Varen, zwemmen, schaatsen, etc.
Zuiveringstechnische werken	Beschermen en verbeteren van de doelmatige werking van rzwi's
Zuivering en transport afvalwater	p.m. (niet in basisvariant waterschapsverordening)
Begaanbare en veilige (vaar)wegen	In stand houden en verbeteren (vaar)wegen

Doordat de regels zijn gekoppeld aan de doelen die zij dienen, neemt de transparantie toe. De koppeling aan de diverse doelen van Waterschap Rivierenland (waterveiligheid, voldoende water, waterkwaliteit, enzovoort) leidt bovendien tot een meer integrale regelgeving. Door de tijd heen zijn er verschillen in regels ontstaan in delen van het beheergebied. Verschillen die niet meer uit te leggen zijn, zijn zoveel mogelijk opgeheven. Deze structuur vergroot de toegankelijkheid voor de burger en de toepasbaarheid door het waterschap.

1.7 Ja, mits-principe

Vanuit de doelenboom is de toelaatbaarheid van een groot deel van de activiteiten opnieuw bekeken. De regels voor de activiteiten zijn in de waterschapsverordening gebaseerd op het 'ja-mits' principe: een activiteit mag met een melding aan het bestuur van het waterschap worden verricht. Hierbij moet wel aan bepaalde voorwaarden worden voldaan. In andere gevallen komt de vergunningplicht om de hoek kijken. In lijn met het instrumentarium van de Omgevingswet heeft dit geleid tot regels die variëren van een zorgplicht, een inhoudelijke regel of een informatieplicht, tot een maatwerkvoorschrift, een meldplicht of een omgevingsvergunningplicht en in enkele gevallen een absoluut verbod.

1.8 Digitalisering

Nieuw is dat de regels over activiteiten zijn gekoppeld aan geometrisch aangewezen en begrensde werkingsgebieden die in bijlage 2 van de verordening zijn opgenomen. De werkingsgebieden kunnen ook worden aangeklikt op een digitale kaart voor burgers en bedrijven. Deze digitalisering is onderdeel van het landelijke Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Daarin wordt ook de regelgeving van Rijk, provincie, gemeenten en andere waterschappen digitaal ontsloten.

De digitalisering van de waterschapsverordening in het DSO moet zorgen voor een verbeterde dienstverlening aan burgers en bedrijven. Door zogenoemde toepasbare regels wordt de juridische tekst van de verordening toegankelijk gemaakt aan de hand van vragen. Deze vragen leiden de burger naar de juridische regels die op hun activiteit en locatie van toepassing zijn. Zo kan een gebruiker eenvoudig nagaan of een activiteit op een bepaalde locatie is toegestaan. Of dat ze een melding moeten doen of een vergunning moeten aanvragen. Ook zien ze aan welke algemene regels eventueel moet worden voldaan.

1.9 Opbouw van deze toelichting

Het algemeen deel van deze toelichting gaat eerst in op (Hoofdstuk 2) de verhouding tot het stelsel van de Omgevingswet waarbinnen de waterschapsverordening zal werken, (Hoofdstuk 3) de werkingsfeer van de verordening en (Hoofdstuk 4) de verhouding tot andere instrumenten van het waterschap onder de Omgevingswet. Vervolgens wordt (Hoofdstuk 5) de inhoud van de verordening op hoofdlijnen beschreven met aandacht voor de belangrijkste wijzigingen. Tot slot (Hoofdstuk 6) is er aandacht voor de voorbereiding en de uitvoering van de waterschapsverordening.

2 Verhouding tot het stelsel van de Omgevingswet

2.1 Taken en verantwoordelijkheden

De waterschapsverordening is gebaseerd op artikel 2.5 van de Omgevingswet. Op grond van dat artikel stelt het algemeen bestuur van het waterschap één waterschapsverordening vast waarin regels over de fysieke leefomgeving worden opgenomen. Anders dan de keur is de waterschapsverordening dus niet vastgesteld met gebruik van de autonome verordenende bevoegdheid in de zin van de Waterschapswet, maar worden de regels gesteld in medebewind op basis van de Omgevingswet. De Omgevingswet stelt daarbij uitdrukkelijke regels over de gebruikte instrumenten, zoals algemene regels, maatwerkvoorschriften of verboden om activiteiten te verrichten zonder omgevingsvergunning, zonder melding, zonder het leveren van informatie of in absolute zin. De Omgevingswet regelt ook wie het bevoegd gezag is voor deze meldingen, maatwerkvoorschriften en omgevingsvergunningen. In de regel zal dat voor deze waterschapsverordening het dagelijks bestuur van het waterschap zijn.

2.2 Instructieregels van het Rijk en van de provincies Gelderland, Zuid-Holland, Noord-Brabant en Utrecht

Bij de vaststelling van de waterschapsverordening spelen instructieregels een rol. Voor zover hier van belang zijn dat enkele regels van het Rijk (vastgesteld in hoofdstuk 6 van het Besluit kwaliteit leefomgeving) of van de Provincie Gelderland, Zuid-Holland, Noord-Brabant en Utrecht (Omgevingsverordening) die gaan over de inhoud of de motivering van de waterschapsverordening.

De Omgevingsverordeningen van de provincies, gebaseerd op de Omgevingswet, zijn nog niet allemaal vastgesteld. De huidige waterschapsverordening is getoetst aan het ontwerp van de Omgevingsverordeningen.

2.3 Decentralisatie van de lozingen en bruidsschat

Het beleid voor lozingen van stoffen was tot nu toe centraal geregeld. De meeste algemene regels staan nu in het Activiteitenbesluit milieubeheer. Het Rijk was van plan de lozingen decentraal te

regelen. Daarmee zou tegemoet worden gekomen aan het uitgangspunt om maximaal regionaal maatwerk te kunnen leveren.

De Unie van Waterschappen en de organisaties voor de landbouwsector hebben zich er sterk voor gemaakt om in ieder geval de regels voor lozings uit de land- en tuinbouw centraal te blijven regelen. Dit om het zogenaamde level-playing-field voor deze bedrijven in stand te houden. De lozingsregels voor de glastuinbouw, akkerbouw en veehouderij worden daarom, in ieder geval tot 2027, ondergebracht in het Besluit activiteiten leefomgeving.

Andere regels voor lozings 'verhuizen' wel van het Rijk naar de waterschappen. Hiervoor heeft het Rijk een Invoeringsbesluit opgesteld. Dit wordt ook wel de 'bruidsschat' genoemd. Met het invoeringsbesluit kunnen de lozingsregels rechtstreeks onderdeel uitmaken van de waterschapsverordening. Dit geldt als er bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet nog geen waterschapsverordening is vastgesteld.

In het najaar van 2021 is desondanks gekeken of de regels uit de bruidsschat een op een kunnen worden opgenomen in de waterschapsverordening van Waterschap Rivierenland. Onder de Omgevingswet verandert het begrip 'lozen'. De lozingsregels gaan straks niet alleen over de kwaliteit van het water, maar ook over hoeveelheden te lozen water. In de huidige keur zijn hiervoor ook regels opgenomen. Beide typen regels worden nu bij elkaar gebracht.

In de bruidsschat wordt nog onderscheid gemaakt tussen aangewezen en niet-aangewezen oppervlaktewaterlichamen. Aangewezen oppervlaktewaterlichamen zijn grotere wateren in het beheergebied (over het algemeen boezemwateren). Voor deze wateren gelden minder strenge normen omdat ze groter zijn. Bij de niet-aangewezen oppervlaktewaterlichamen gelden strengere normen voor het lozen omdat deze wateren kleiner zijn. Wateren die zijn aangewezen op grond van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) vallen ook onder de aangewezen wateren.

De regels voor lozen in de bruidsschat betreft een set van circa 20 onderwerpen, variërend van de algemene zorgplicht tot lozings van huishoudelijk afvalwater en hemelwater, van lozings bij grondwatersaneringen tot lozings op zuiveringstechnische werken. Er spelen dus vele verschillende soorten belangen op het gebied van waterkwaliteitsbeheer, waterkwantiteitsbeheer en afvalwaterzuivering. De regels per activiteit uit de bruidsschat zijn in deze waterschapsverordening overgenomen.

3 Werkingssfeer

3.1 Watersystemen en onderdelen daarvan in beheer bij Waterschap Rivierenland

De waterschapsverordening is van toepassing in het beheergebied van Waterschap Rivierenland, voor zover het gaat over de watersystemen of onderdelen daarvan die in beheer zijn bij Waterschap Rivierenland. Wat onder watersysteem moet worden verstaan vloeit voort uit de Omgevingswet, zoals dat eerder op basis van de Waterwet het geval was: een samenhangend geheel van een of meer oppervlaktewaterlichamen en grondwaterlichamen, met bijbehorende bergingsgebieden, waterkeringen en ondersteunende kunstwerken. Daarbij geldt dat oppervlaktewaterlichamen, bergingsgebieden, waterkeringen en ondersteunende kunstwerken als waterstaatswerken worden aangemerkt. Welke watersystemen of onderdelen daarvan in beheer zijn bij Waterschap Rivierenland wordt bepaald bij provinciale verordening die gebaseerd is op artikel 2.18, tweede lid, van de Omgevingswet.

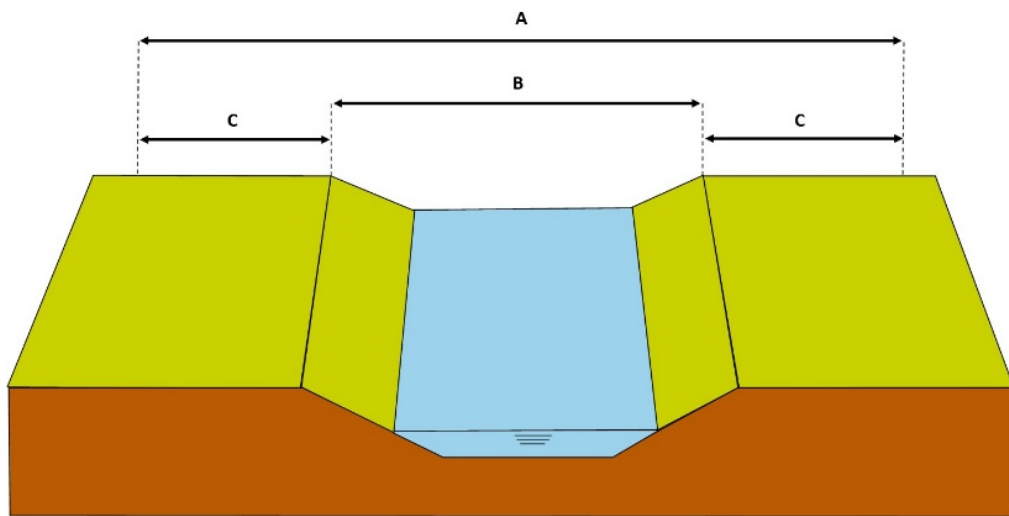
3.2 Geometrisch bepaalde werkingsgebieden concrete regels

De regels over activiteiten zijn steeds gekoppeld aan werkingsgebieden. Waar geen specifiek werkingsgebied is benoemd, geldt het hele beheergebied van Waterschap Rivierenland als werkingsgebied. Zie voor de uitwerking hiervan de toelichting bij artikel 1.1.2 en bij de artikelen 1.3.1 tot en met 1.3.4.

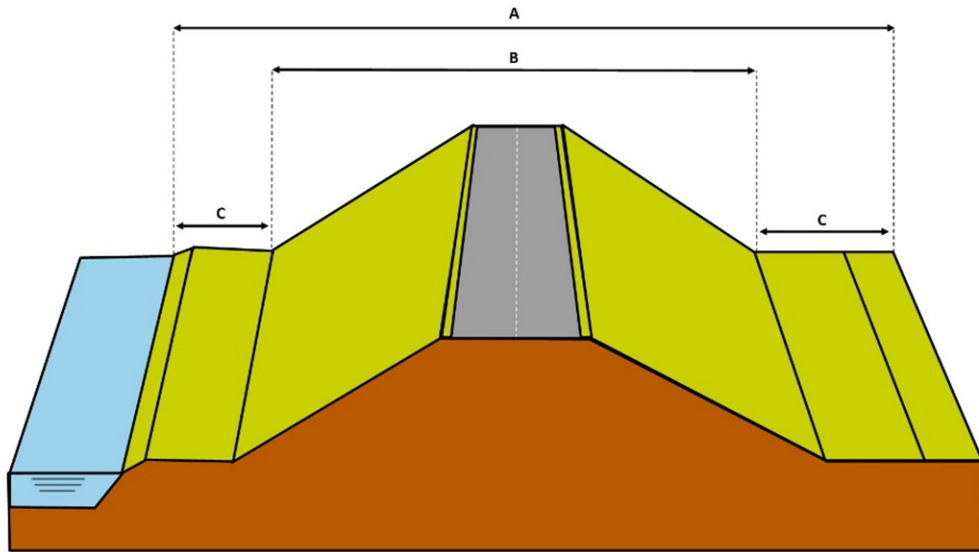
De digitalisering van de waterschapsverordening brengt nieuwe informatiebehoeften over de beheerobjecten van Waterschap Rivierenland met zich mee. Dit houdt vooral verband met aanwijzing en begrenzing van werkingsgebieden. In de waterschapsverordening worden de werkingsgebieden aangewezen en geometrisch begrensd. Werkingsgebieden zijn gebieden waarin bepaalde regels uit de verordening van toepassing zijn, zoals beperkingengebieden met betrekking tot waterkeringen of oppervlaktewaterlichamen.

Deze werkingsgebieden berusten op informatie over de ligging van het waterstaatswerk zelf en over de beschermingszones die daarop aansluiten. Voor deze waterschapsverordening is een eenduidige naamgeving doorgevoerd, waardoor duidelijker is benoemd welk onderdeel van het watersysteem wordt bedoeld. De wijze waarop beperkingengebieden van oppervlaktewaterlichamen zijn onderverdeeld in verschillende zones is afgebeeld in Afbeelding 1. De onderverdeling van het beperkingengebied van waterkeringen in zones is afgebeeld in Afbeelding 2.

- A: beperkingengebied oppervlaktewaterlichaam
- B: waterstaatswerk oppervlaktewaterlichaam
- C: beschermingszone oppervlaktewaterlichaam

Afbeelding 1, zonering bij oppervlaktewaterlichamen

- A: beperkingengebied waterkering
- B: waterstaatswerk waterkering
- C: beschermingszone waterkering

Afbeelding 2, zonering bij waterkeringen

4 Verhouding tot andere regelingen

4.1 Delegatiesystematiek en delegatiebesluit

De Omgevingswet vereist dat de waterschapsverordening op elk moment actueel is. Dat maakt het nodig om parallel aan de voorbereiding van de waterschapsverordening een afzonderlijk delegatiebesluit op te stellen. Daarin benoemt het algemeen bestuur de onderdelen van de waterschapsverordening die het dagelijks bestuur kan wijzigen of aanvullen. Dat geldt niet voor de wezenlijke kenmerken van de verordening zoals de doelen van de regels of, op hoofdlijnen, welke activiteiten zij bestrijkt. Het geldt wel voor andersoortige onderwerpen, zoals de wijziging van beperkingengebieden. In de waterschapsverordening zelf komen dus geen delegatiegrondslagen voor.

Voorop staat dat de hoofdelementen van de waterschapsverordening door het algemeen bestuur worden vastgelegd. Regels van uitvoeringstechnische of administratieve aard, uitwerking van de details of van meet- en rekenvoorschriften, regels die vaak veranderd moeten worden en regels waarvan te voorzien is dat zij mogelijk met grote spoed moeten worden vastgesteld, moeten echter ook door het dagelijks bestuur te stellen zijn. Dit zijn twee uitersten van een spectrum, waarop steeds voor concrete onderwerpen keuzes gemaakt kunnen worden in het delegatiebesluit.

4.2 Verhouding tot de onderhoudslegger

De keur bevatte in hoofdstuk 2 algemene onderhoudsverplichtingen voor waterstaatswerken. In de onderhoudslegger zijn de onderhoudsplichtigen van de waterstaatswerken genoemd. De onderhoudslegger is gebaseerd op artikel 78, tweede lid, van de Waterschapswet.

In het stelsel van de Omgevingswet mogen de onderhoudsplichten die voortvloeiden uit de keur en de legger niet in de waterschapsverordening worden opgenomen. Dit is bepaald in artikel 2.2 van het Omgevingsbesluit. Bij invoering van de waterschapsverordening zullen deze onderdelen van de keur daarom niet vervallen, maar op basis van de Waterschapswet blijven bestaan in de verordening onderhoudslegger.

4.3 Verhouding tot projectbesluit en vergunning eigen dienst

Onder de Waterwet is voor de aanleg of wijziging van waterstaatswerken door Waterschap Rivierenland een projectplan vereist. In de Omgevingswet wordt het projectplan vervangen door een projectbesluit. Een projectbesluit is voor het waterschap verplicht voor de aanleg en het wijzigen van primaire waterkeringen.

Voor de andere gevallen van aanleg en wijzigen van waterstaatswerken door het waterschap laat de Omgevingswet de keuze aan het waterschap. Het waterschap kan deze categorie vrijstellen, een projectbesluit of een vergunning eigen dienst voor schrijven.

Veel voorkomende onderhoudsactiviteiten van het waterschap zelf zijn als vrijstelling opgenomen in de waterschapsverordening. Voor het uitvoeren van beheer en onderhoud geldt nu en onder de waterschapsverordening geen vergunningvereiste voor het waterschap.

5 Hoofdlijnen van de inhoud

5.1 Indeling

De waterschapsverordening bestaat uit zeven hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk bevat algemene bepalingen over begrippen, toepassingsbereik en enkele algemene onderwerpen die relevant zijn voor de gehele verordening zoals de specifieke zorgplicht. Deze zorgplicht geldt altijd, dus ook naast bijvoorbeeld een meldplicht of vergunningplicht. De hoofdstukken 2 tot en met 6 zijn gewijd aan regels over activiteiten. Daarbij is de aard van de activiteiten bepalend.

Hoofdstuk 2 bevat regels over activiteiten die de werking, de samenhang en de kwaliteit raken van het watersysteem als zodanig (systeemactiviteiten). Dit betreft het wijzigen van waterstaatswerken zoals bijvoorbeeld het dempen of het graven van water en de aanleg van een natuurvriendelijke oever. In dit hoofdstuk is ook het aanleggen, aanpassen, vervangen en hebben van een uitweg naar een openbare weg in beheer bij het waterschap geregeld.

Hoofdstuk 3 gaat over lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam of op een zuiveringstechnische werk. Het gaat zowel om de kwantiteit als de kwaliteit van het water.

Hoofdstuk 4 gaat over wateronttrekkingsactiviteiten met betrekking tot oppervlaktewater of grondwater en over infiltreren.

De hoofdstukken 5 en 6 gaan over activiteiten met betrekking tot waterstaatswerken en wegen. De activiteiten zijn als volgt onderverdeeld:

Hoofdstuk 5: uitvoeren van werkzaamheden of andere activiteiten (bodemonderzoek en boringen, wegwerkzaamheden, het houden van een evenement op een weg, varen en afmeren, visactiviteiten en explosief materiaal),

Hoofdstuk 6: aanleggen, hebben, aanpassen of verwijderen van een object of beplanting (steigers, terrassen en vlonders, beschoeiingen, damwanden, dammen met duikers en frontmuren, bruggen, anti-worteldoek, beplanting, kabels en leidingen, schuttingen en hekken, veekerende afrasteringen, het houden van dieren, het plaatsen van (bouw)materiaal, bouwwerkzaamheden, aanbrengen van verharding, het plaatsen en verwijderen van (andere) objecten),

Hoofdstuk 7 bevat slotbepalingen.

De bijlagen bij de waterschapsverordening bevatten de begripsbepalingen voor begrippen en NEN-normen (bijlage 1), de benoeming, aanwijzing en geometrische begrenzing van werkingsgebieden (bijlage 2) en voorbeeldtekeningen bij de waterschapsverordening (bijlage 3). Bijlagen vormen een integraal onderdeel van de juridische tekst.

5.2 Belangrijkste wijzigingen

De inhoudelijke veranderingen komen vooral voort uit de decentralisatie van regelgeving over lozingen van Rijk naar de waterschappen. Bovendien wordt ten opzichte van de huidige keur gebruik gemaakt van moderne inzichten over wetgeving. Dat houdt in dat historisch ontstane verschillen worden opgeheven. Nieuwe technieken die worden gebruikt, zijn toegevoegd. En de regels zijn beter en duidelijker geformuleerd.

De wijzigingen zijn beperkt tot wat haalbaar was binnen de basisvariant van de waterschapsverordening. In een volgende variant kan worden overwogen of en waar eventuele verdere aanpassingen gewenst en haalbaar zijn.

De voornaamste inhoudelijke wijzigingen zijn hieronder toegelicht.

1. In de hele verordening worden de begrippen primair, secundair en tertiair oppervlaktewaterlichaam gebruikt. Deze termen zijn afkomstig uit de Aquo-standaard. De Aquo-standaard (Aquo) is de Nederlandse standaard voor het uitwisselen van gegevens binnen de watersector. Aquo maakt het mogelijk om op een uniforme manier gegevens uit te wisselen tussen partijen die betrokken zijn bij het waterbeheer en draagt daarmee bij aan een kwaliteitsverbetering van het waterbeheer. In de verordening is in de voorwaarden en voorschriften bij een artikel de term 'oppervlaktewaterlichaam' over het algemeen vervangen door de term 'water'.
2. (Hoofdstuk 3) Een aantal lozingen die nu nog door het Rijk zijn gereguleerd, zijn opgenomen in de waterschapsverordening. Het gaat om bepaalde lozingen op het oppervlaktewater, op

afvalwaterzuiveringen en op afvalwatertransportsystemen. De Rijksregels maken onderscheid tussen grotere en kleinere oppervlaktewateren waarop wordt geloosd. Voor de grotere, zoals de meren en plassen, gelden iets lichtere eisen. De waterkwaliteit hiervan valt echter onder de directe werking van de Kaderrichtlijn Water. Tegelijk vinden in de praktijk weinig lozingen plaats op deze wateren. Daarom worden de strengere eisen voor de kleine wateren in de waterschapsverordening van toepassing voor het gehele gebied van Waterschap Rivierenland.

3. Bergingsgebieden zijn zowel in de legger van het waterschap als door de gemeente (bestemmingsplan/omgevingsplan) aangewezen om tijdelijk water op te slaan. Binnen het beheergebied van Waterschap Rivierenland liggen voorsnog geen bergingsgebieden die ook in het bestemmingsplan of omgevingsplan zijn opgenomen. Het is de bedoeling dat het waterschap daarover in overleg gaat met gemeenten om ervoor te zorgen dat onze bergingsgebieden ook in de ruimtelijke plannen van de gemeenten worden opgenomen.
4. Waterschap Rivierenland beheert een groot aantal wegen en paden in met name het westelijk gedeelte van het beheergebied Waterschap Rivierenland. De bestaande regels over wegen in de keur van Waterschap Rivierenland worden zoveel mogelijk beleidsneutraal omgezet naar de waterschapsverordening. Waar mogelijk zijn de regels geharmoniseerd en vereenvoudigd. Dit geldt bijvoorbeeld voor de lengte van een duiker onder een uitweg. Een aantal regels komt onder de zorgplicht te vallen. De Omgevingswet voegt aanvullende taken aan de waterschappen toe met betrekking tot de geluidsproductie van wegen. In de basisvariant van de waterschapsverordening zijn hiervoor nog geen specifieke regels opgenomen.

5.3 Overgangsrecht

Het overgangsrecht voor de invoering van de waterschapsverordening is geregeld in hoofdstuk 4 van de Invoeringswet Omgevingswet. In artikelen 4.1, 4.3, 4.4, 4.5, 4.13 en 4.14 is voorzien in de overgang van lopende procedures en wat de consequenties zijn van het vervallen van vergunningplichten of het ontstaan van nieuwe vergunningplichten. Werken die overeenkomstig de huidige regels zijn gerealiseerd, mogen op grond van het overgangsrecht in de waterschapsverordening in stand blijven.

6 Uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid

In de huidige keur zijn verschillende informatiesystemen nodig voordat duidelijk wordt welke regels van toepassing zijn. Zo is nu informatie uit diverse leggers nodig, maar ook informatie uit peilbesluiten en uit de algemene regels. Bij de invoering van de Omgevingswet wordt een landelijk Digitaal Stelsel Omgevingswet geïntroduceerd. Dit stelsel integreert de verschillende verordeningen van alle overheden met een digitale kaart. Ook maakt dit stelsel het aanvragen van vergunningen en het doen van meldingen mogelijk. Om het voor de gebruiker eenvoudiger te maken, worden vragen gesteld en worden de werkingsgebieden getoond, waardoor de gebruiker de juiste regels voor de gewenste activiteit kan vinden. Dit zorgt ervoor dat de regels gemakkelijker kenbaar zijn.

Strafbaarstelling van de overtreding van regels uit de waterschapsverordening is op centraal niveau geregeld in de Wet op de economische delicten. Het is dus niet meer mogelijk in de waterschapsverordening strafbaarstellingen en strafmaten op te nemen voor de niet-naleving van de regels van de waterschapsverordening.

Toelichting per afdeling en per artikel

Hoofdstuk 1 Algemeen

Afdeling 1.1 Toepassingsgebied en doelen

Artikel 1.1.1 Begrippen

In bijlage 1 is de begrippenlijst van deze verordening opgenomen. De begrippenlijst geeft uitleg over wat precies verstaan moet worden onder bepaalde begrippen die in deze verordening voorkomen. De begripsbepalingen zijn opgenomen voor woorden die in deze verordening een betekenis hebben die afwijkt van het normaal taalgebruik, om de reikwijdte van begrippen af te bakenen of om veel voorkomende beschrijvingen korter op te kunnen schrijven.

In het tweede en derde lid van dit artikel zijn de begripsbepalingen van de Omgevingswet en het Omgevingsbesluit, het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) van toepassing verklaard op deze waterschapsverordening. Bepaalde begrippen die al op het hogere niveau van de Omgevingswet zijn gedefinieerd, zijn hier letterlijk herhaald of eenvoudiger geformuleerd.

Mede door de aansluiting op het Digitale Stelsel Omgevingswet is het van groot belang dat terminologie van de waterschapsverordening correspondeert met de wet en gedelegeerde regelgeving en de op gang gebrachte standaardisatie van begrippen. Dat brengt ten opzichte van de keur een aantal gewijzigde begrippen met zich mee.

Artikel 1.1.2 Toepassingsbereik

In dit artikellid wordt aangegeven op welk gebied deze verordening van toepassing is. De verordening is van toepassing op het hele beheergebied van Waterschap Rivierenland.

Artikel 1.1.3 Algemene doelen

De doelen van deze waterschapsverordening vormen het algemene kader voor wat is geregeld in deze verordening. Voor deze doelen is aangesloten bij artikel 2.17 van de Omgevingswet. In dit artikel van de Omgevingswet zijn de waterschapstaken voor de fysieke leefomgeving toegedeeld.

Artikel 1.1.4 tot en met artikel 1.1.9 Specifieke doelen

In deze artikelen staan de doelen van deze verordening die betrekking hebben op waterkeringen, oppervlaktewaterlichamen, grondwater, zuiveringstechnische werken, wegen en vaarwegen. Deze doelen worden in de afdelingen herhaald als ze op die afdeling van toepassing zijn.

Afdeling 1.2 Algemene bepalingen

Artikel 1.2.1 Normadressaat – op wie zijn de regels van toepassing?

Dit artikel bepaalt dat degene die de activiteit verricht of laat verrichten, moet voldoen aan de regels over die activiteit in deze verordening. Binnen het stelsel van de wet wordt degene die de activiteit verricht primair verantwoordelijk geacht voor de naleving van de regels die gelden voor het verrichten van activiteiten. Voor activiteiten waarvoor een omgevingsvergunning verplicht is, is dat expliciet verwoord in artikel 5.37, eerste lid, van de Omgevingswet. Het gaat daarbij om degene die verantwoordelijk is voor het verrichten van de activiteiten, zoals de eigenaar of de opdrachtgever. Deze moet de vergunningvoorschriften zelf naleven en zorgen dat deze door zijn werknemers of contractanten worden nageleefd. Dit artikel bevat een soortgelijke bepaling voor de activiteiten die worden geregeld met algemene regels: degene die de activiteiten verricht, moet voldoen aan de regels van deze verordening. En diegene moet ervoor zorgen dat de mensen of bedrijven die voor haar of hem werkzaamheden verrichten zich aan de regels voor de activiteit houden.

Artikel 1.2.2 Beheer en onderhoud eigen werken

Dit artikel bepaalt op welke projecten en activiteiten de regels van hoofdstuk 2 tot en met hoofdstuk 6 niet van toepassing zijn. Dit heeft te maken met doelmatig beheer en onderhoud van de taken van Waterschap Rivierenland. Daaronder vallen het beheer, de bediening en doelmatig onderhoud van het watersysteem met inbegrip van de waterkeringen, het systeem voor het zuiveren van afvalwater en het beheer en onderhoud van wegen die het waterschap in beheer heeft.

In onderdeel a van dit artikel is bepaald dat geen omgevingsvergunningplicht geldt voor projecten waarvoor door het dagelijks bestuur een projectbesluit als bedoeld in artikel 5.44 van de wet, wordt vastgesteld. Onder project verstaat de wet: het bouwen van bouwwerken of de totstandbrenging van installaties of werken en andere activiteiten die onderdelen van de fysieke leefomgeving wijzigen, inclusief activiteiten voor de winning van delfstoffen (als bedoeld in artikel 1, onder a, van de Mijnbouwwet).

Een projectbesluit kan worden vastgesteld met het oog op de taken van Waterschap Rivierenland op het gebied van het beheer van watersystemen (voor zover het beheer daarvan aan het waterschap is toegedeeld) en het waterketenbeheer (de zuivering van stedelijk afvalwater, gebracht in een openbaar vuilwaterriool, in een zuiveringstechnisch werk).

Voor aanleg, vastlegging of versterking van primaire waterkeringen die in beheer zijn bij het waterschap geldt op basis van artikel 5.46, tweede lid, Omgevingswet de verplichting een projectbesluit vast te stellen. Voor andere grootschalige projecten kan het waterschap zelf bepalen of het een projectbesluit vaststelt of dat het bijvoorbeeld aan zichzelf een omgevingsvergunning verleent voor de uitvoering van een project.

Om te voorkomen dat het waterschap als beheerder van het watersysteem onnodig meldingen en vergunningen indient, is dit artikel over beheer en onderhoud van eigen werken in de waterschapsverordening opgenomen. Deze activiteiten zijn vrijgesteld voor diegene die het waterstaatswerk onderhoudt. Het gaat hier bijvoorbeeld om:

- a. het vervangen van een beschoeiing op dezelfde plaats en van dezelfde hoogte in een water;
- b. het vervangen van een damwand op dezelfde plaats en van dezelfde hoogte in een water;
- c. werkzaamheden vanaf de vaarweg (BPR), in het waterstaatswerk of de beschermingszone langs de Buiten Giessen, gekanaliseerde Linge, Kanaal van Steenenhoek, Lage boezem Nederwaard, Lage boezem Overwaard, bevaarbare Linge en de Korne;
- d. werkzaamheden in opdracht van de nautisch beheerder;
- e. het tijdelijk plaatsen van een pomp voor het beheer van het waterpeil.

Onderdeel c van dit artikel heeft het toepassingsbereik ook begrensd voor overige onderhoudsplichtigen, zodat een verplichting tot het plegen van onderhoud niet ook leidt tot een omgevingsvergunningplicht. De voorschriften voor het onderhoud worden dan in de onderhoudsplicht geformuleerd en niet in een aanvullende vergunning. De regels van hoofdstuk 2 tot en met hoofdstuk 6 gaan dus niet over activiteiten die nodig zijn voor het uitvoeren van onderhoudsverplichtingen aan waterstaatswerken op grond van artikel 78, tweede lid van de Waterschapswet. Die verplichtingen tot het uitvoeren van onderhoud aan waterstaatswerken zijn namelijk geregeld in een andere verordening: de Verordening onderhoudslegger.

Artikel 1.2.3 Belangen van derden

Dit artikel bepaalt dat er naast deze verordening ook andere wetten en regels van toepassing zijn op activiteiten. Deze wetten en regels beschermen ook de belangen van anderen. Naast de waterschapsverordening moeten andere wetten en regels ook in acht worden genomen.

Afdeling 1.3 Aanwijzing en begrenzing van beperkingengebieden

Artikel 1.3.1 Aanwijzing van beperkingengebieden

In deze afdeling wordt aangegeven op welke gebieden deze verordening van toepassing is: de beperkingengebieden van deze verordening. De beperkingengebieden zijn geometrisch begrensd. Dat is vastgelegd in Bijlage 2 bij de verordening.

Artikel 1.3.2 Begrenzing van beperkingengebieden

In artikel 1.3.2 wordt de begrenzing van beperkingengebieden omschreven als deze nog niet geometrisch is begrensd.

Artikel 1.3.3 Nadere uitwerking gebieden

In artikel 1.3.3 worden de beperkingengebieden voor waterstaatwerken, vaarwegen in beheer bij het waterschap en voor het beperkingengebied 'specifiek toekomstige ontwikkelingen' nader uitgewerkt. Dit laatste beperkingengebied is gereserveerd voor het verruimen, verleggen of wijzigen van waterstaatswerken. Wil iemand een activiteit uitvoeren in een beperkingengebied dat is gereserveerd voor specifieke toekomstige ontwikkelingen? Dan moet hij contact opnemen met het waterschap over de mogelijkheden in dit beperkingengebied.

Slaperdijk te Kesteren en Meidijk te Zuilichem

De Slaperdijk te Kesteren en de Meidijk te Zuilichem zijn waterkeringen die nog op de legger waterkeringen staan bij het waterschap. Maar deze dijken hebben geen belangrijke waterkerende functie meer. Het ligt in de lijn van de verwachting dat deze dijken na verloop van tijd van de legger zullen worden afgehaald. Maar zolang deze dijken nog op de legger staan, worden ze beschermd. Wel gelden er minder regels voor activiteiten aan de Slaperdijk en aan de Meidijk in vergelijking met activiteiten aan andere waterkeringen. Daarom komen de Meidijk en Slaperdijk op verschillende plaatsen in de waterschapsverordening voor en worden er minder zware voorwaarden en voorschriften gesteld aan activiteiten op en aan de Slaperdijk en de Meidijk.

Artikel 1.3.4 Aanpassing beperkingengebied

Artikel 1.3.4 bepaalt dat beperkingengebieden zo snel mogelijk worden aangepast na een verandering. Leidt het werk niet tot een verandering? Dan wordt het beperkingengebied specifieke toekomstige ontwikkelingen dat hoort bij een verleende vergunning, melding of projectbesluit zo snel mogelijk na oplevering verwijderd.

Afdeling 1.4 Specifieke zorgplicht, informatieplicht en maatwerkvoorschriften

Artikel 1.4.1 Zorgplicht watersysteem

Er is sprake van een specifieke zorgplicht om het verschil tot uitdrukking te brengen met de algemene zorgplicht die in artikel 1.6 en 1.7 van de Omgevingswet is opgenomen. Die algemene zorgplicht geldt op grond van artikel 1.8 van de Omgevingswet niet voor zover er specifieke regels gelden die worden nageleefd. De specifieke zorgplicht in artikel 1.4.1 van deze waterschapsverordening is een dergelijke specifieke regel. Dat geldt overigens ook voor artikel 1.4.1, tweede en derde lid en voor de artikelen 1.4.2 en 1.4.3. Daarin wordt de specifieke zorgplicht nader geconcretiseerd. Deze specifieke zorgplicht stelt dus algemene regels die gelden voor alle activiteiten die eronder vallen, ongeacht of voor die activiteiten op grond van deze waterschapsverordening nog andere regels gelden, zoals een meldingsplicht of een omgevingsvergunningplicht.

Specifieke zorgplichten geven voor een activiteit het doel aan dat bij de bescherming van de fysieke leefomgeving moet worden bereikt zonder daarbij aan te geven met welke middelen dat doel bereikt moet worden, en zonder dat doel in kwantificeerbare termen te omschrijven. De specifieke zorgplichten houden daarmee het midden tussen de algemene zorgplicht van de wet en de meer

uitgewerkte doelvoorschriften en middelvoorschriften. Ze kunnen bij een evenwichtig gebruik een positieve rol spelen in verschillende situaties:

- a. ze dragen bij aan het beperken van gedetailleerde regels, zonder dat dit afbreuk doet aan de duidelijkheid voor zowel degene die de activiteit verricht als het bevoegd gezag;
- b. ze voorzien in bescherming van de leefomgeving bij nieuwe activiteiten of bij bestaande activiteiten die op een andere manier dan gebruikelijk worden verricht. Bij het opstellen van regels kon hier geen rekening mee worden gehouden;
- c. ze geven aan hoe gehandeld moet worden in gevallen waarin vanwege de verschillen in de fysieke leefomgeving een algemene regel niet kwantificeerbaar kan worden gemaakt;
- d. ze geven een maatstaf voor handelen in bijzondere situaties, waarin de bescherming van de leefomgeving tijdelijk een andere of aanvullende inspanning vraagt.

Die algemene regels en vergunningvoorschriften moeten steeds passen binnen de doelen van de artikelen en de strekking die in de artikelen is opgenomen. Deze brede werking van de specifieke zorgplicht maakt het mogelijk om maatregelen die voor zich spreken en die ieder redelijk denkend mens zal nemen, niet uit te schrijven in de algemene regels van dit hoofdstuk en in vergunningvoorschriften. De specifieke zorgplicht waarborgt dat zulke vanzelfsprekende maatregelen worden genomen.

Tegen een overtreding van de specifieke zorgplicht kan handhavend worden opgetreden. Handhavend optreden ligt voor de hand bij duidelijke overtredingen van de specifieke zorgplicht. Daarvan is sprake in situaties waarin het handelen of nalaten van degene die de activiteit verricht, onmiskenbaar in strijd is met de specifieke zorgplicht. Er kunnen ook situaties aan de orde zijn waarin niet direct duidelijk is of van onmiskenbare strijd sprake is. Het bevoegd gezag zal dan een keuze moeten maken: wordt een handhavingstraject ingezet of wordt eerst verduidelijkt wat de specifieke zorgplicht inhoudt. Die verduidelijking kan in de vorm van het stellen van een maatwerkvoorschrift (zie artikel 1.4.5) maar dat hoeft niet.

Het bevoegd gezag kan degene die de activiteit verricht mondeling of schriftelijk informeren over water er in een concreet geval onder de specifieke zorgplicht wordt verstaan. Voor diegene is na ontvangst van die informatie duidelijk wat er van hem of haar wordt verwacht. Geeft diegene daar geen gevolg aan, dan is er sprake van onmiskenbare strijd met de specifieke zorgplicht. Een uitgebreidere uiteenzetting van de mogelijkheden om handhavend op te treden tegen overtredingen van de specifieke zorgplicht is opgenomen in de nota van toelichting bij het Besluit activiteiten leefomgeving (Stb. 2018, 293, p. 526-527).

Artikel 1.4.1, tweede lid: specifieke zorgplicht: concretisering

Het tweede lid van artikel 1.4.1 maakt de specifieke zorgplicht duidelijker. Deze opsomming is niet limitatief (niet compleet). De nadruk ligt in dit artikel op de bescherming van waterstaatswerken.

Artikel 1.4.1, derde lid: specifieke zorgplicht: minimale verplichtingen kwaliteit

Het derde lid van artikel 1.4.1 bevat een specifieke zorgplicht voor lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam en lozingsactiviteiten op een zuiveringstechnisch werk. De formulering van deze verduidelijking van de specifieke zorgplicht is gelijk aan die van artikel 2.11 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Het eerste lid bevat de omschrijving van de zorg die iedereen die een lozingsactiviteit verricht, moet betrachten. Het tweede lid bevat een nadere uitwerking van de elementen die in ieder geval tot die zorg behoren.

Deze specifieke zorgplicht is de opvolger van de zorgplichten die in artikel 2.1 van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer, artikel 2.1 van het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen en artikel 4 van het Besluit lozing afvalwater huishoudens waren opgenomen.

De specifieke zorgplicht van dit artikel geldt naast de meer uitgewerkte artikelen over lozingsactiviteiten in hoofdstuk 3. De specifieke zorgplicht treedt dus (anders dan de algemene

zorgplicht van de Omgevingswet) niet terug als er meer uitgewerkte regels zijn gesteld. De specifieke zorgplicht geldt ook voor lozingsactiviteiten waarvoor een omgevingsvergunning op grond van hoofdstuk 3 is vereist.

Dit sluit aan op de keuze die het Rijk heeft gemaakt over de werking van de specifieke zorgplichten van het Besluit activiteiten leefomgeving. Zo fungeert de specifieke zorgplicht als een basisnorm voor alle lozingsactiviteiten die onder de reikwijdte van dit hoofdstuk vallen.

De algemene regels van hoofdstuk 3 en de voorschriften die aan een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit worden verbonden, zijn een nadere uitwerking van de specifieke zorgplicht voor een concrete lozingsactiviteit.

Artikel 1.4.2 en 1.4.3 Zorgplicht wegen en zorgplicht vaarwegen

Voor wegen die in beheer zijn bij Waterschap Rivierenland geldt een zorgplicht. Net als voor vaarwegen waarvoor het waterschap door de provincie is aangewezen als vaarwegbeheer.

Artikel 1.4.4 Informeren over een ongewoon voorval/ algemene informatieplicht

Dit artikel bepaalt dat iemand het waterschap onmiddellijk over een ongewoon voorval moet informeren als diegene weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat dit voorval nadelige gevolgen kan hebben voor de doelen als bedoeld in Afdeling 1.1. Het tweede lid bepaalt dat de informatieplicht niet geldt bij lozingsactiviteiten afkomstig van milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal en afkomstig van wonen. Het Bal bevat zelf al een informatieplicht voor ongewone voorvallen. Ongewone voorvallen bij de activiteit wonen komen zelden voor. Ook op grond van het oude recht gold daarvoor geen informatieplicht.

Artikel 1.4.5 Maatwerkvoorschriften

Dit artikel maakt het mogelijk om maatwerkvoorschriften op te leggen voor een wateractiviteit om de specifieke zorgplicht van artikel 1.4.1 tot en met 1.4.3 concreet te maken. Een maatwerkvoorschrift is een specifiek voorschrift voor het verrichten van een activiteit in een concreet geval.

Het gaat hier om een brede bevoegdheid tot het opleggen van dit soort maatwerkvoorschriften. Dat kan van belang zijn voor activiteiten die niet duidelijk vallen onder een hoofdstuk en de bevoegdheden tot maatwerkvoorschriften die in die hoofdstukken worden gegeven. Activiteiten die dus alleen onder de zorgplicht van afdeling 1.4 vallen, kunnen zodoende toch, waar nodig, met een maatwerkvoorschrift bijgestuurd worden.

Artikel 1.4.1, tweede en derde lid, concretiseren de zorgplicht in algemene regels. Daarvan mag in het maatwerkvoorschrift worden afgeweken, zolang niet van artikel 1.4.1, eerste lid wordt afgeweken.

Het belangenkader voor het gebruik van de bevoegdheid tot het opleggen van maatwerkvoorschriften wordt bepaald door de doelstellingen van artikel 1.1.3.

Maatwerkvoorschriften zijn voorschriften die bij beschikking kunnen worden opgelegd. Maatwerkvoorschriften gaan over het verrichten van een activiteit in een concreet geval. Het gaat dus niet om regels die voor meer personen of gevallen gelden, maar om voorschriften die gericht zijn op individuele situaties. Daarvan wordt in de waterschapsverordening terughoudend gebruik gemaakt. Als algemeen uitgangspunt geldt daarom dat geen overlap tussen omgevingsvergunningplicht of maatwerkvoorschriften mogelijk is. Met andere woorden: als een voorschrift aan een omgevingsvergunning kan worden verbonden of had kunnen worden verbonden, dan is geen maatwerkvoorschrift meer mogelijk.

Afdeling 1.5 Gegevens

Deze afdeling bevat de bepalingen die gaan over algemene indieningsvereisten die gelden bij de melding, de aanvraag van een omgevingsvergunning, de maatwerkvoorschriften en de gegevens bij een ongewoon voorval. Deze gegevens zijn algemeen van aard. De gegevens worden ingediend bij het bestuur van het waterschap. Specifieke indieningsvereisten zijn deze opgenomen bij de activiteit zelf. Deze worden ook ingediend bij het bestuur van het waterschap. De gegevens over een ongewoon voorval hoeven pas worden verstrekt zodra de informatie beschikbaar is. Dat hoeft dus niet met dezelfde spoed als het informeren over het voorval zelf.

Het is vooral voor de initiatiefnemer zelf van belang om wijzigingen in adresgegevens op tijd door te geven. Daardoor komt de correspondentie op het juiste adres aan. Ook als de gegevens van degene die de activiteit uitvoert veranderen, moet deze ook op tijd worden doorgegeven.

Afdeling 1.6 Algemene bepalingen bij activiteiten in het beheergebied

Artikel 1.6.1 Beoordelingsregel omgevingsvergunning wateractiviteiten

Het eerste lid van dit artikel bevat de algemene gronden waarop een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit op grond van deze verordening wordt verleend. Een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit wordt alleen verleend als, kort gezegd, de aangevraagde activiteit in overeenstemming is met de doelen van het waterbeheer. Als de aangevraagde activiteit niet met deze doelen verenigbaar is, dan wordt de aanvraag voor een dergelijke omgevingsvergunning geweigerd. Deze beoordelingsregel sluit aan op de beoordelingsregel die het Rijk hanteert voor aanvragen voor omgevingsvergunningen voor wateractiviteiten als bedoeld in artikel 5.1 van de Omgevingswet (zie artikel 8.84, eerste lid, van het Bal).

Het tweede en derde lid van dit artikel bevatten de beoordelingsregels die volgens de instructieregel van artikel 6.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving in de waterschapsverordening moeten worden opgenomen. Inhoudelijk zijn deze leden een voortzetting van de regel die voorheen in artikel 6.1a van het Waterbesluit was opgenomen, maar dan beter toegesneden op de eisen die de Kaderrichtlijn Water stelt.

In aanvulling op deze algemene beoordelingsregels, zijn specifieke beoordelingsregels voor lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam, lozingsactiviteiten op een zuiveringstechnisch werk, wateronttrekkingsactiviteiten en activiteiten in een beperkingengebied die betrekking hebben op een waterstaatswerk opgenomen in de hoofdstukken 3 en 4.

Artikel 1.6.2 Termijnen meldingen

In verband met de leesbaarheid en toegankelijkheid van de meldplichten die in deze verordening zijn opgenomen, is gekozen om de termijn waarbinnen een melding moet worden gedaan in algemene zin te bepalen op minimaal twee weken voordat de activiteit wordt verricht. Deze termijn is door dit artikel een bindend onderdeel van de verschillende verbodsbepalingen om zonder melding een activiteit te verrichten. Geldt er voor een bepaalde activiteit een andere termijn dan twee weken? Dan staat dat in het betreffende artikel vermeld. De termijn die in dat artikel staat vermeld, gaat dan vóór de algemene termijn van twee weken.

Om de actualiteit van meldingen te bewaren en om te vermijden dat meldingen maar alvast worden gedaan terwijl het daadwerkelijk verrichten van de activiteit nog hoogst onzeker is, is ervoor gekozen een uiterste termijn op te nemen van een jaar. Als binnen die termijn met de activiteit geen start is gemaakt, vervalt de melding. Gaat de activiteit alsnog door? Dan moet een nieuwe melding worden gedaan.

Artikel 1.6.3 Bijzonder voorschrift omgevingsvergunning

In hoofdstuk 5 van de Omgevingswet zijn regels opgenomen omtrent de omgevingsvergunning. De bepalingen hebben betrekking op de aanvraag en de aanwijzing van het bevoegd gezag. Daarnaast zijn bepalingen opgenomen over voorschriften die aan de watervergunning kunnen worden verbonden. Artikel 5.34, derde lid, onder b van de wet bepaalt dat regels over het verbinden van voorschriften aan een omgevingsvergunning ook kunnen worden gesteld bij waterschapsverordening. Deze voorschriften kunnen bijvoorbeeld de wijze van uitvoering van een werk of een beperking in het gebruik betreffen. Artikel 13.5 van de Omgevingswet en artikel 8.5 onder c van het Omgevingsbesluit bepalen dat die voorschriften ook betrekking kunnen hebben op financiële zekerheidstelling voor de nakoming van verplichtingen, voor de dekking van schade of voor het compenseren of beperken van de nadelige gevolgen na het staken van de vergunde handeling.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (o.a. in 27 mei 2009, 200806373) acht het aanvaardbaar dat de overheid financiële compensatie vraagt voor het dempen van water, indien compensatie in natura door het graven van een nieuw oppervlaktewaterlichaam niet mogelijk is. Financiële compensatie leidt niet tot de bescherming van de doelen van het waterschap. Het vergoedt slechts de extra kosten die het waterschap heeft door de activiteit van een derde. Dit in tegenstelling tot compensatie in natura. Daarom is een wettelijke grondslag nodig. Dat is gebeurd door artikel 1.6.3 op te nemen. Hiermee staat ondubbelzinnig vast dat het waterschap ook voorschriften met een dergelijke strekking aan de watervergunning kan verbinden.

Artikel 1.6.4 Verwijderingsplicht object zonder functie

Een object dat met een melding is aangebracht, kan na verloop van tijd zijn functie verliezen. De rechthebbende moet dit object verwijderen en het waterstaatswerk herstellen. Vóór het verwijderen neemt de rechthebbende hierover contact op met de toezichthouder van het waterschap.

Artikel 1.6.5 Algeheel verbod bij calamiteiten

In geval van calamiteiten kan het nodig zijn de waterafvoer en -aanvoer of lozingen en onttrekkingen te verbieden. Bij calamiteiten gaat het bijvoorbeeld om droogte of een overvloed aan water. Maar ook (een dreiging van) een aanmerkelijke verslechtering van de waterkwaliteit of het beschadigd raken of onbruikbaar worden een waterstaatswerk. Op basis van dit artikel kan het bestuur bijvoorbeeld bij droogte een onttrekkingsverbod instellen.

Artikel 1.6.6 Tijdelijke maatregelen met betrekking tot de scheepvaart

Deze bepaling is opgenomen omdat het in geval van bijzondere omstandigheden, bijvoorbeeld onderhoud, noodzakelijk kan zijn het schutten of de doorvaart tijdelijk te beperken of nader te regelen.

Artikel 1.6.7 Activiteiten aan waterkeringen

Dit artikel bevat een aantal algemene verbodsbepalingen voor activiteiten in de buurt van waterkeringen. Voor deze activiteiten is een omgevingsvergunning nodig. In de periode van 15 oktober tot 1 april mogen er geen activiteiten worden uitgevoerd aan de waterkering. In deze periode is er meer kans op hoogwater in de rivieren. Uit het oogpunt van veiligheid voor de waterkering zijn activiteiten op en in de buurt van de waterkering verboden.

Artikel 1.6.8 Stuwen

Eigenaren van stuwen moeten een bepaald stuwpeil instellen als het bestuur daartoe besluit. Verplichtingen vanuit een eventueel peilbesluit op grond van artikel 2.41 van de Omgevingswet moeten hierbij in acht worden genomen.

Artikel 1.6.9 Activiteiten in beperkingengebieden specifiek toekomstige ontwikkelingen

Voor gebieden waar in de toekomst specifieke ontwikkelingen gaan plaatsvinden, gelden speciale regels en beperkingen. Daarvoor worden afzonderlijke beperkingengebieden gemaakt. Deze beperkingengebieden zijn gereserveerd voor het verruimen, verleggen of wijzigen van waterstaatswerken. Wil iemand een activiteit uitvoeren in zo'n beperkingengebied dat is gereserveerd voor specifieke toekomstige ontwikkelingen? Dan moet hij contact opnemen met het waterschap over de mogelijkheden in dit beperkingengebied.

Hoofdstuk 2 Veranderingen van het watersysteem of een weg in beheer bij het waterschap

Afdeling 2.1 Dempen

Grond is kostbaar. Om deze maximaal te gebruiken, wil men vaak een water dempen. Het dempen van een water heeft gevolgen voor het watersysteem. De waterberging en de aan- en afvoer van water mogen niet worden belemmerd.

Tertiair water

Wilt u een tertiair water dempen? En voldoet u aan de voorwaarden en voorschriften in Afdeling 2.1? Dan zal het dempen geen gevolgen hebben voor de waterberging en de aan- en afvoer van water. U kunt een water dan dempen met een melding.

Dempt u een water? Dan moet u het dempen compenseren door:

- a. bestaand water te vergroten; of
- b. nieuw water te graven; of
- c. bestaand water te vergroten en nieuw water te graven.

De voorwaarden en voorschriften van Afdeling 2.2 zijn van toepassing op het graven van nieuw water en het vergroten van bestaand water.

Primair en secundair water

Wilt u een primair of secundair water dempen? Dan moet u altijd een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen.

Afdeling 2.2 Graven

Wilt u een water graven of verbreden? Water dat nieuw wordt gegraven, maakt deel uit van het watersysteem. Dit water wordt minimaal een tertiair water. Voldoet u aan de voorwaarden en voorschriften in Afdeling 2.2? Dan heeft het graven of verbreden van water geen negatieve gevolgen voor de waterberging en de aan- en afvoer van water. U kunt dit dan met een melding doen.

De belangrijkste voorwaarden uit Afdeling 2.2 zijn:

- a. er ontstaat geen verbinding tussen verschillende peilgebieden. Een verbinding tussen verschillende peilgebieden verstoort het waterbeheer; en
- b. er ontstaat geen nieuw doodlopend water. Een doodlopend water is niet goed voor de waterkwaliteit; en
- c. het water is verbonden met het watersysteem. Het waterpeil is zo beter te beheren en het is goed voor de waterkwaliteit; en
- d. het gaat om tertiair water.

Voldoet u niet aan alle voorwaarden en voorschriften in Afdeling 2.2? Dan is een melding niet voldoende. U moet dan een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen.

Afdeling 2.3 Natuurvriendelijke oever

Een natuurvriendelijke oever is een oever met een ecologische en landschappelijke functie. De oever heeft een natuurlijke overgang van nat naar droog. Meestal hebben natuurvriendelijke oevers flauwe taluds met begroeiing.

Secundair en tertiair water

Wilt u een natuurvriendelijke oever in een secundair en tertiair water aanleggen? En voldoet u aan de voorwaarden en voorschriften in Afdeling 2.3? Dan heeft de aanleg van een natuurvriendelijke oever geen negatieve gevolgen voor de waterberging, de aan- en afvoer van water, de onderhoudsmogelijkheden en de ecologie. U kunt dit dan met een melding uitvoeren.

De belangrijkste voorwaarden uit Afdeling 2.3 zijn:

- a. de natuurvriendelijke oever is minimaal 25,00 meter lang. Een kortere natuurvriendelijke oever heeft weinig effect op de ecologie. Doelmatig (goed) beheer en onderhoud van ons watersysteem is moeilijker bij een kortere oever; en
- b. het water is minimaal 0,50 meter diep ten opzichte van het hoogst vastgestelde peil. Planten en dieren hebben een bepaalde waterdiepte nodig om zich te kunnen ontwikkelen en overleven; en
- c. het water ligt niet in de (beschermingszone van een) waterkering. Een verandering van de oever kan de veiligheid en stabiliteit van de waterkering aantasten; en
- d. het doorstroomprofiel van het water wordt niet verkleind en er wordt geen water gedempt of versmald. Daardoor zou de waterberging en de aan- en afvoer van water namelijk kleiner worden.

Voldoet u niet aan alle voorwaarden en voorschriften in Afdeling 2.3? Dan is een melding niet voldoende. U moet dan een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen.

Primair water

Wilt u een natuurvriendelijke oever aanleggen in een primair water? Dan moet u altijd een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen.

Afdeling 2.4 Uitweg

In het gebied de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden beheert het waterschap veel wegen buiten de bebouwde kom. Het waterschap is verantwoordelijk voor de veiligheid op de weg en een goede doorstroming van het verkeer. Daarom zijn er regels voor het aanleggen van een uitweg die aansluit op een weg in beheer bij het waterschap. Een (huis)perceel heeft een uitweg nodig naar de openbare weg. Voldoet u aan de voorwaarden en voorschriften in Afdeling 2.4? Dan kunt u deze uitweg met een melding aanleggen.

De belangrijkste voorwaarden uit Afdeling 2.4 zijn:

- a. de uitweg is de enige toegang tot het perceel: het perceel is niet op een andere manier met een voertuig te bereiken. Meer dan een uitweg is niet toegestaan in verband met de veiligheid; en
- b. de uitweg sluit aan op een erftoegangsweg: een erftoegangsweg is een weg waarop niet harder dan 60 km per uur mag worden gereden. Een uitweg mag niet aansluiten op een weg waar de maximumsnelheid hoger is dan 60 km per uur in verband met de veiligheid.

Voldoet u niet aan alle voorwaarden en voorschriften in Afdeling 2.4? Dan is een melding niet voldoende. U moet dan een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen. Wilt u een uitweg aanleggen op een waterkering? Dan moet u altijd een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen.

Afdeling 2.5 Overige veranderingen van het watersysteem of een weg in beheer bij het waterschap

Veel activiteiten in de omgeving leiden tot veranderingen van het watersysteem. Ook zijn er activiteiten die leiden tot veranderingen van een weg in beheer bij het waterschap.

Wilt u een activiteit uitvoeren die niet wordt genoemd in de waterschapsverordening? En leiden ze tot veranderingen van het watersysteem of van een weg? Dan moet u een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen.

Hoofdstuk 3 Lozingsactiviteiten

Afdeling 3.1 Algemeen

Artikel 3.1.1 Doelen

Dit artikel geeft aan met welke doelen de regels in dit hoofdstuk zijn gesteld. Dit zijn, kort gezegd, de doelstellingen van het waterbeheer (zie de begripsomschrijving van beheer van watersystemen in de memorie van toelichting van de Omgevingswet) die betrekking hebben op de waterkwaliteit en functievulling door watersystemen, aangevuld met de bescherming van de doelmatige werking van zuiveringstechnische werken. De regels in dit hoofdstuk zijn niet gesteld met het doel om wateroverlast of watertekorten te voorkomen of te beperken. Er kunnen in het tijdelijke deel van deze waterschapsverordening wel regels over lozingen staan met dat oogmerk (vanuit de voormalige keur).

Op grond van artikel 10.29a van de Wet milieubeheer moet het waterschap bij het stellen van regels in de waterschapsverordening ook rekening houden met de in dat artikel opgenomen voorkeursvolgorde voor het omgaan met afvalwater. Deze voorkeursvolgorde gold ook voor de voormalige rijksregels die in dit hoofdstuk zijn opgenomen. Bij het opstellen van de regels over lozingen in een oppervlaktewaterlichaam in dit hoofdstuk is daarom niet alleen rekening gehouden met de bescherming van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en de doelmatige werking van zuiveringstechnische werken, maar ook met bijvoorbeeld de voorkeur om afvalwater, dat qua biologische afbreekbaarheid niet overeenkomt met huishoudelijk afvalwater, zo nodig na retentie of zuivering bij de bron te hergebruiken of lokaal terug te brengen in het milieu. Daarom is in verschillende artikelen in dit hoofdstuk bepaald dat afvalwaterstromen onder voorwaarden op een oppervlaktewaterlichaam kunnen worden geloosd. Hierbij is een afweging gemaakt tussen enerzijds de bescherming van de kwaliteit van het oppervlaktewaterlichaam (dat leidt tot beperking van lozingen op een oppervlaktewaterlichaam) en anderzijds de bescherming van de doelmatige werking van zuiveringstechnische werken en de voorkeur voor lokale verwerking van afvalwater (dat leidt tot beperking van lozingen op de vuilwaterriolering). Waar het oogmerk 'doelmatig beheer van afvalwater' staat, duidt dit erop dat deze afweging heeft gespeeld.

Artikel 3.1.2 Toepassingsbereik

Dit hoofdstuk is van toepassing op lozingsactiviteiten op oppervlaktewaterlichamen die in beheer zijn bij het waterschap en lozingsactiviteiten op zuiveringstechnische werken die in beheer zijn bij het waterschap. De artikelen in dit hoofdstuk zijn ook van toepassing op lozingsactiviteiten die afkomstig zijn van een milieubelastende activiteit die is aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal. In dat geval zijn de artikelen maatwerkregels als bedoeld in Artikel 3.12 van dat besluit. Als een artikel niet van toepassing is op lozingen afkomstig van zo'n milieubelastende activiteit, is dat in het artikel zelf aangegeven.

Afdeling 3.2 Lozen van grondwater bij sanering of ontwatering

Artikel 3.2.1 Meldplicht voor het lozen van grondwater bij saneringen

Afvalwater afkomstig van het saneren van de bodem of het grondwater (of een aan een grondwatersanering voorafgaand onderzoek) is qua biologische afbreekbaarheid niet vergelijkbaar met huishoudelijk afvalwater. In lijn met de voorkeursvolgorde voor het omgaan met afvalwater, opgenomen in artikel 10.29a van de Wet milieubeheer, heeft het de voorkeur om dit afvalwater na zuivering lokaal terug te brengen in het milieu en niet af te voeren naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) via het openbare vuilwaterriool. Daarom is in dit artikel het lozen op een oppervlaktewaterlichaam toegestaan. Deze afdeling geldt ook voor lozingen afkomstig van milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal. In dat geval zijn de regels van deze afdeling maatwerkregels op grond van Artikel 3.12 van dat besluit.

Bij het saneren kunnen, naast het positieve milieueffect dat de sanering heeft, ook nadelige gevolgen optreden. Om de nadelige gevolgen voor de oppervlaktewaterkwaliteit van bij het saneren vrijkomend afvalwater te beperken, zijn in dit artikel emissiegrenswaarden opgenomen voor het lozen daarvan. Vaak wordt dit water ter plaatse gezuiverd. Het afvalwater wordt vervolgens in het oppervlaktewater geloosd.

Voor lozingen in het oppervlaktewater zijn emissiegrenswaarden geformuleerd voor oppervlaktewateren die voor lozingen geen bijzondere bescherming nodig hebben, en wateren waarbij een bijzondere bescherming wel aan de orde kan zijn. De emissiegrenswaarden zijn overgenomen uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer en het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen lozingen op aangewezen oppervlaktewaterlichamen en niet-aangewezen oppervlaktewaterlichamen. De aangewezen oppervlaktewaterlichamen, die een grotere omvang hebben en daardoor minder kwetsbaar zijn voor lozingen, zijn opgenomen in bijlage II bij deze verordening.

In het Activiteitenbesluit milieubeheer en het Besluit lozen buiten inrichtingen was ook bepaald dat het afvalwater doelmatig moest kunnen worden bemonsterd. Die regel is nu opgenomen in de specifieke zorgplicht in dit hoofdstuk.

Artikel 3.2.2 Meldplicht voor het lozen van grondwater bij ontwatering

Grondwater bij ontwatering is de algemene term voor grondwater dat vrijkomt bij bijvoorbeeld bronneringen en water uit drainagebuizen. Dit kunnen kleinschalige activiteiten betreffen die bijvoorbeeld na een paar uur zijn afgerond, maar ook grootschalige projecten (vooral in de bouw) die jaren kunnen duren en waar zeer grote hoeveelheden grondwater worden weggepompt. De regeling voor het lozen van grondwater heeft de voorkeursvolgorde voor het beheer van afwater (artikel 10.29a van de Wet milieubeheer) als uitgangspunt. Over het algemeen kan het grondwater dat lokaal bij ontwatering vrijkomt zonder problemen lokaal in het milieu teruggebracht worden. Maar het is niet uitgesloten dat afhankelijk van de locatie waar het vrijkomt grondwater in enige mate verontreinigd kan zijn of van nature stoffen bevat, waarvan de lozing bezwaarlijk kan zijn. Veelal is dit lokaal bekend uit gegevens bij het bedrijf zelf of bij de overheid. Het behoort tot de verantwoordelijkheid van degene die loost om het waterschap te informeren over de bekende gegevens over de samenstelling en eventuele verontreiniging van het grondwater. Dit is met name van belang daar waar de samenstelling van het grondwater afwijkt van de in het gebied voorkomende grondwaterkwaliteit. Bij twijfel over de vraag of hiervan sprake zou kunnen zijn is het raadzaam om contact op te nemen met het waterschap om na te gaan of er in een bepaald gebied nog stoffen in de bodem aanwezig zijn, waarvan lozing tot problemen zou kunnen leiden.

In dit artikel is een emissiegrenswaarde voor onopgeloste bestanddelen opgenomen. Het beperken van visuele verontreiniging valt onder de specifieke zorgplicht en is daarom niet uitgeschreven in dit artikel.

Dit artikel is niet van toepassing op lozingen van grondwater bij wonen, omdat het voormalige Besluit lozing afvalwater huishoudens geen specifieke eisen bevatte voor deze lozingen. Voor wonen wordt daarom volstaan met de specifieke zorgplicht van dit hoofdstuk.

Artikel 3.2.3 Meet-en rekenbepalingen

In dit artikel wordt aangegeven welke normen gehanteerd worden voor het meten van emissiegrenswaarden. Artikelen met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater schrijven niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren als er wordt bemonsterd. Er zijn normen opgenomen voor het bemonsteren, conserveren en ontsluiten. Ook zijn de analysemethoden die moeten worden gebruikt voor de stoffen waaraan in deze afdeling emissiegrenswaarden worden gesteld voorgeschreven. De versies van de NEN-EN-normen zijn opgenomen in de begripsbepalingen van bijlage I.

Als er wordt bemonsterd, moeten de monsters volgens NEN 6600-1 worden geconserveerd om te voorkomen dat in de monsters verandering optreedt voor de te analyseren parameter tussen het moment van bemonstering en het moment van analyse. Omdat de emissiegrenswaarden die zijn gesteld betrekking hebben op het totaal van opgeloste en niet opgeloste stoffen in het afvalwater, is het van belang dat het monster niet gefilterd wordt en dat de stoffen die zich onopgelost in het afvalwater bevinden meegenomen worden in de analyse.

Artikel 3.2.4 Meet- en rekenbepalingen

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing gegevens en bescheiden te verstrekken aan het bevoegd gezag. Daarbij wordt informatie verstrekt over de aard en omvang van de lozing, zoals de te lozen hoeveelheid afvalwater en de concentraties van stoffen die in het afvalwater worden verwacht. Het bevoegd gezag moet eveneens worden geïnformeerd als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de hoeveelheid te lozen water wordt aangepast.

De plicht om het bevoegd gezag te informeren geldt niet voor lozingen bij ontwatering (bijvoorbeeld bronbemalingen) die minder dan 48 uur duren, of bij lozingen vanuit huishoudens. Voor lozingen bij ontwatering met een duur tussen 48 uur en 8 weken geldt een afwijkende termijn voor het verstrekken van gegevens en bescheiden: ten minste 5 werkdagen voor de start van de lozingsactiviteit wordt het bevoegd gezag geïnformeerd in plaats van 4 weken.

Afdeling 3.3 Lozen van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening

Artikel 3.3.1 Vrijstelling lozen van afvloeiend hemelwater

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van een verplichte bodembeschermende voorziening. Het gaat met name om afvloeiend hemelwater van daken en van verhardingen, waar geen bodembedreigende activiteiten plaatsvinden. Dit artikel is wel van toepassing op afvloeiend hemelwater afkomstig van bodembeschermende voorzieningen die vrijwillig zijn aangebracht. Onder afvloeiend hemelwater wordt niet verstaan het hemelwater van een kas als bedoeld in paragraaf 4.78 van het Bal of drainagewater als bedoeld in paragraaf 4.77 van dat besluit.

De regeling voor het lozen van afvloeiend hemelwater heeft de voorkeursvolgorde voor het beheer van afvalwater (artikel 10.29a van de Wet milieubeheer) als uitgangspunt. Over het algemeen kan afvloeiend hemelwater zonder problemen lokaal in het milieu teruggebracht worden. De beheerder van het terrein of oppervlak waar het hemelwater is neergekomen is verantwoordelijk voor het nemen van deze preventieve maatregelen en kan vervolgens op grond van de specifieke zorgplicht (Afdeling 1.4) worden aangesproken op het nemen daarvan. De maatregelen kunnen bijvoorbeeld inhouden het schoonhouden van het terrein, het dusdanig omgaan met milieugevaarlijke stoffen dat verontreiniging van het hemelwater wordt voorkomen, het bij de keuze van materialen die aan hemelwater zijn blootgesteld rekening houden met het feit dat bij contact van hemelwater met deze materialen verontreinigende stoffen in het hemelwater kunnen geraken (uitloging), of een zodanige wijze van onkruidbestrijding dat onnodige verontreiniging van het hemelwater wordt voorkomen. In deze verordening is ervoor gekozen deze preventieve maatregelen niet in concrete voorschriften te vertalen.

In het tweede lid is het lozen van afvloeiend hemelwater vanaf rijkswegen en provinciale wegen buiten de bebouwde kom geregeld. Tot die wegen behoren eveneens de daarbij behorende bruggen, viaducten en andere kunstwerken, en overig openbaar gebied. In het verleden is veel onderzoek verricht naar verontreinigingen in afvloeiend hemelwater van wegen en overige openbare ruimte. Afhankelijk van de intensiteit van het verkeer kan het in meer of mindere mate verontreinigd zijn met straatvuil, waarin PAK's, zware metalen of minerale olie voorkomen. Buiten de bebouwde kom is het lozen van afvloeiend hemelwater vanaf rijkswegen en provinciale wegen in een gemeentelijk

rioolstelsel veelal niet mogelijk, omdat daar geen rioolstelsels of rioolstelsels, die niet bestemd zijn voor afvoer van regenwater, zijn aangelegd. Dit afvloeiend hemelwater vloeit buiten de bebouwde kom meestal af naar de bodem of een eventueel aanwezig oppervlaktewaterlichaam. Hemelwater afkomstig van rijkswegen en provinciale wegen wordt buiten de bebouwde kom bij voorkeur geloosd op de bodem. De regels hierover staan in het omgevingsplan. Als lozen in de bodem niet (of niet volledig) mogelijk is, kan lozing (deels) plaatsvinden in een aangewezen oppervlaktewaterlichaam. Als laatste mogelijkheid is het lozen in een niet-aangewezen oppervlaktewaterlichaam aangegeven. Dit is alleen toegestaan wanneer het lozen via een andere route niet mogelijk is.

Artikel 3.3.2 Specifieke indieningsvereisten

Lozingen van afstromend hemelwater vormen in het algemeen geen risico voor de oppervlaktewaterkwaliteit. Het is daarom niet nodig om voorafgaand aan de start of wijziging van de lozing het bevoegd gezag te informeren. Alleen wanneer er een rijksweg of provinciale wegen daarbij behorende bruggen, viaducten en andere kunstwerken worden aangelegd of gewijzigd, moet het bevoegd gezag tijdig, ten minste zes maanden voor de voorgenomen aanleg of wijziging, op de hoogte worden gesteld. Het bevoegd gezag kan dan samen met de wegbeheerder bekijken wat de gewenste wijze van verwerking van het afstromende regenwater is.

Afdeling 3.4 Lozen van huishoudelijk afvalwater

Artikel 3.4.1 Vrijstelling lozen van huishoudelijk afvalwater

Er gelden geen eisen aan lozingen van huishoudelijk afvalwater voor spoorvoertuigen en voor militaire oefeningen op militaire terreinen. De voorzieningen voor de opvang van huishoudelijk afvalwater bij spoorvoertuigen kunnen via de spoorwegwetgeving worden geregeld. Bij militaire oefeningen is de plaatsing van IBA's redelijkerwijs niet mogelijk.

Artikel 3.4.2 Meldplicht lozen van huishoudelijk afvalwater

In de praktijk vinden de meeste lozingen van huishoudelijk afvalwater plaats in het vuilwaterriool. Voor een beperkt aantal situaties waar geen aansluiting op het vuilwaterriool of een zuiveringstechnisch werk mogelijk is, is lozen op een oppervlaktewaterlichaam toegestaan. Dit is toegestaan buiten de bebouwde kom of binnen de bebouwde kom van waaruit stedelijk afvalwater wordt geloosd met een vervuilingswaarde van minder dan 2000 inwonerequivalenten. Deze afdeling geldt ook voor lozingen afkomstig van milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal. In dat geval zijn de regels van deze afdeling maatwerkregels op grond van Artikel 3.12 van dat besluit.

Binnen de aangegeven afstanden tot de riolering in combinatie met het aantal inwonerequivalenten dat geloosd wordt, is het verboden direct in het oppervlaktewater te lozen. Aansluiting op de riolering ligt dan voor de hand. Buiten deze afstandsgrenzen moet het huishoudelijk afvalwater gezuiverd worden voordat het geloosd mag worden in het oppervlaktewater.

De afstanden in dit artikel zijn de afstanden van het vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk tot de kadastrale grens van het perceel waar het huishoudelijk afvalwater vrijkomt. Voor een aantal lozingen van huishoudelijk afvalwater die al voor 1 maart 1997 plaatsvonden werd op grond van de toen geldende wetgeving de afstand bepaald tot het gedeelte van het gebouw dat het dichtst bij het vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk was gelegen. Voor deze lozingen geldt overgangsrecht. Dit overgangsrecht is ongewijzigd overgenomen uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer, het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen en de daaraan voorafgaande besluiten: het voormalige Lozingenbesluit bodembescherming en het voormalige Lozingenbesluit Wvo huishoudelijk afvalwater.

In sommige gevallen is hemelsbreed de afstand tot het dichtstbijzijnde vuilwaterriool minder dan genoemd, maar is het in de praktijk niet mogelijk daar een afvoerleiding aan te leggen. Bijvoorbeeld omdat dan een watergang gekruist of een dijk doorboord moet worden. Daarvoor is in onderdeel d,

sub ii opgenomen dat de afstand berekend moet worden langs de lijn waar in de praktijk een afvoerleiding aangelegd kan worden.

Artikel 3.4.3 Meldplicht zuiveringsvoorziening huishoudelijk afvalwater

In de situaties dat niet wordt aangesloten op de riolering maar direct wordt geloosd in het oppervlaktewater worden met dit artikel lozingseisen in de vorm van emissiegrenswaarden gesteld. Hierbij wordt voor lozingen in het oppervlaktewater een onderscheid gemaakt tussen lozingen in aangewezen wateren (wateren die geen bijzondere bescherming behoeven) en niet-aangewezen wateren (wateren die wel bijzondere bescherming behoeven). De lijst van aangewezen wateren is opgenomen in bijlage II bij deze verordening. Aan de hier gestelde lozingseisen ligt het CIW-rapport 'Individuele Behandeling van Afvalwater, IBA-systemen' van januari 1999 ten grondslag.

De voorwaarden die aan de beperkte directe lozingen in het oppervlaktewater van huishoudelijk afvalwater worden gesteld, komen in grote lijnen overeen met de hieraan voorafgaande voorwaarden op grond van het voormalige Lozingenbesluit Wvo huishoudelijk afvalwater.

Voor beperkte lozingen van huishoudelijk afvalwater kan de lozer er, in afwijking van de emissiegrenswaarden op grond van tabel 3.3, voor kiezen te lozen via een septic tank. Deze voorziening is geschikt voor lozingen tot en met 5 inwonerequivalenten. Vandaar dat in het derde lid van dit artikel is aangegeven dat lozingen van huishoudelijk afvalwater van minder dan 6 inwonerequivalenten via zo'n voorziening geloosd mogen worden.

Deze voorwaarden komen overeen met de voorwaarden die voorafgaand aan de inwerkingtreding van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer en het voormalige Besluit lozen afvalwater huishoudens golden op grond van de Regeling Wvo septic tank en de Uitvoeringsregeling lozingenbesluit bodembescherming. Oudere voorzieningen die nog steeds zijn afgestemd op de hoeveelheid te lozen afvalwater, mogen ook worden gebruikt. De voor 2009 geplaatste voorzieningen kunnen namelijk niet worden getoetst aan de norm voor het hydraulisch rendement, omdat de inde NEN-EN 12566-1 beschreven beproevingsprocedure niet in het veld toepasbaar is.

Artikel 3.4.4 Meet- en rekenbepalingen

In dit artikel wordt aangegeven welke normen gehanteerd worden voor het meten van emissiegrenswaarden. Artikelen met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater schrijven niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren als er wordt bemonsterd. Er zijn normen opgenomen voor het bemonsteren en conserveren. Ook zijn de analysemethoden die moeten worden gebruikt voor de stoffen waaraan in deze afdeling emissiegrenswaarden worden gesteld voorgeschreven. De versies van de NEN-EN-normen zijn opgenomen in de begripsbepalingen van bijlage I.

Als er wordt bemonsterd, moeten de monsters volgens NEN-EN-ISO 5667-3 worden geconserveerd om te voorkomen dat in de monsters verandering optreedt voor de te analyseren parameter tussen het moment van bemonstering en het moment van analyse. Omdat de emissiegrenswaarden die zijn gesteld betrekking hebben op het totaal van opgeloste en niet opgeloste stoffen in het afvalwater, is het van belang dat het monster niet gefilterd wordt en dat de stoffen die zich onopgelost in het afvalwater bevinden meegenomen worden in de analyse.

Artikel 3.4.5 Specifieke indieningsvereisten

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing gegevens en bescheiden te verstrekken aan het bevoegd gezag. Daarbij wordt informatie verstrekt over de aard en omvang van de lozing, zoals het aantal inwonerequivalenten ende wijze van behandelen van het afvalwater. Eveneens moeten gegevens aan het bevoegd gezag verstrekt worden als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Afdeling 3.5 Lozen van koelwater

Artikel 3.5.1 Meldplicht lozen van koelwater

Deze afdeling is niet van toepassing op lozingen van koelwater afkomstig van milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal. Bij het opstellen van dat besluit is al beoordeeld bij welke milieubelastende activiteiten koelwaterkan vrijkomen. Als dat het geval is, zijn er in dat besluit regels over het lozen van koelwater opgenomen. Maar het lozen van koelwater kan ook plaatsvinden bij bedrijven die niet onder dat besluit vallen. Voor die bedrijven is daarom in dit artikel het lozen van koelwater op een oppervlaktewaterlichaam geregeld. Koelwater kan ook worden geloosd in een hemelwaterriool. De regels daarover staan in het omgevingsplan.

Er mogen aan het koelwater geen chemicaliën (zoals aangroeiwerende middelen of antikalkmiddelen) worden toegevoegd. De maximaal te lozen warmtevracht hangt af van het type oppervlaktewaterlichaam waarop wordt geloosd. De aangewezen oppervlaktewaterlichamen zijn opgenomen in bijlage II bij deze verordening; andere oppervlaktewaterlichamen zijn niet-aangewezen oppervlaktewaterlichamen.

De warmtevracht van een koelwaterlozing wordt berekend als het product van het lozingsdebiet en het verschil tussen de lozingstemperatuur en de temperatuur van het ontvangende oppervlaktewaterlichaam. De warmtecapaciteit van het koelwater is gelijk aan 4.190 kJ per m³ per graad temperatuursverhoging. Anders geformuleerd:

De warmtevracht = $L \times \Delta T \times W$, waarbij

L = lozingsdebiet (m³/s) ΔT = verschil temperatuur koelwater en temperatuur ontvangend oppervlaktewater in graden Celsius.

W = warmtecapaciteit van het koelwater = 4190 kJ/m³ per graad temperatuurstijging.

Voor het lozen van koelwater met een hogere warmtevracht, of voor het toedienen van chemicaliën, is een maatwerkvoorschrift vereist.

Artikel 3.5.2 Specifieke indieningsvereisten

Dit artikel verplicht om ten minste vier weken voor de start van de lozing aan het bevoegd gezag gegevens en bescheiden te verstrekken. Daarbij wordt informatie verschaft over de maximale warmtevracht. Aan het bevoegd gezag moeten eveneens gegevens en bescheiden worden overlegd als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Afdeling 3.6 Lozen bij reinigen, conserveren, bouwen, renoveren of slopen van bouwwerken

Artikel 3.6.1 Vrijstelling lozen van afvalwater bij reinigen en conserveren

Deze afdeling heeft betrekking op het lozen bij werkzaamheden aan bouwwerken in de buurt van oppervlaktewater. Hierbij kan gedacht worden aan (spoor)bruggen, sluisen, steigers, kadewanden of panden die grenzen aan het oppervlaktewater.

De regels in het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer (paragraaf 3.1.6) en het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen (paragraaf 3.5) schreven voor dat bij het reinigen en conserveren maatregelen getroffen dienden te worden om het op het oppervlaktewaterlichaam lozen van stoffen te voorkomen. Deze regels betroffen gedetailleerde instructies waaraan de lozer moest voldoen. Hierdoor mocht slechts afvalwater opeen oppervlaktewaterlichaam worden geloosd bij het afwassen met water en het schoonspuiten met water onder een druk van ten hoogste 200 bar.

Artikel 3.6.2 Meldplicht bij reinigen en conserveren van bouwwerken

Het onderhouden van bouwwerken houdt veelal in dat de bouwwerken van verontreinigingen worden ontdaan, dat roest en oude verflagen worden verwijderd en dat een nieuwe verflaag wordt aangebracht. Bij de werkzaamheden worden reinigings-en/of conserveringstechnieken toegepast en komen stoffen vrij of worden stoffen gebruikt die emissies veroorzaken naar oppervlaktewaterlichaam. Om deze emissies te voorkomen of te beperken zijn milieubescherpende maatregelen nodig. In het algemeen gebeurt dit door het afschermen van de ruimte waarin wordt gewerkt en opvangen en verwerken van vrijkomende stofdeeltjes. Afhankelijk van de omvang en bezwaarlijkheid van de vrijkomende stoffen kunnen met een optimale combinatie van de toegepaste techniek, de te verwijderen of toe te passen materialen en stoffen en de te nemen milieubescherpende maatregelen de nadelige gevolgen voor het milieu beperkt worden.

Voor de reinigings-en conserveringswerkzaamheden moet een werkinstructie opgesteld worden waarin in ieder geval de maatregelen staan die getroffen worden om het lozen te voorkomen of, voor zover dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken. De werkinstructie kan de maatregelen bevatten die onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer en het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen worden beschreven, maar het is ook mogelijk om andere maatregelen of technieken te treffen. Voor een uitgebreidere toelichting wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting bij artikel 6.23 van het Bal.

Artikel 3.6.3 Meldplicht bij bouwen, renoveren en slopen van bouwwerken

Als bouwwerken worden gesloopt, gerenoveerd of gebouwd is het bijna onvermijdelijk dat vaste delen in het oppervlaktewaterlichaam geraken. Het is daarom van belang dat bij deze werkzaamheden aan bouwwerken, die in de buurt van of boven het oppervlaktewaterlichaam plaatsvinden, verontreiniging van het oppervlaktewaterlichaam zo veel mogelijk wordt voorkomen. De werkwijze en een zorgvuldige bedrijfsvoering zijn daarbij van doorslaggevend belang. Daarom moet een werkinstructie worden opgesteld waarin naast de werkwijze in ieder geval is aangegeven welke preventieve maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat stoffen in een oppervlaktewaterlichaam terechtkomen. Er moet worden gehandeld conform deze werkinstructie en de daarin genoemde maatregelen moeten worden getroffen.

Artikel 3.6.4 Beperken stof in het oppervlaktewaterlichaam

Als het bij het reinigen of conserveren nodig is om te werken met een gesloten hulpconstructie en afzuiging, geldt een emissiegrens waarde voor de hoeveelheid stof die naar de buitenlucht wordt afgevoerd. Deze eis is bedoeld om te voorkomen dat het stof alsnog in het oppervlaktewater terecht kan komen. Als de afstand tot een oppervlaktewaterlichaam zodanig groot is dat een lozing redelijkerwijs niet te verwachten is, geldt dit artikel niet.

Artikel 3.6.5 Meet- en rekenbepalingen

In dit artikel wordt aangegeven welke normen gehanteerd worden voor het meten van stof.

Artikel 3.6.6 Specifieke indieningsvereisten

Op grond van dit artikel moeten aan het bevoegd gezag ten minste vier weken voor aanvang van de reinigings-of conserveringswerkzaamheden of de bouw-of sloopwerkzaamheden de in het eerste lid van dit artikel genoemde gegevens en bescheiden verstrekt worden. Daarbij moet de werkinstructie worden toegestuurd. Het derde lid bevat een uitzondering op deze plicht voor periodieke reinigingswerkzaamheden waarbij alleen vuilafzetting wordt verwijderd. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld gevelreiniging.

Afdeling 3.7 Lozen bij opslaan en overslaan van inerte goederen

Artikel 3.7.1 Inerte goederen

Deze afdeling heeft betrekking op het lozen van stoffen afkomstig van het overslaan van inerte goederen. Inerte goederen zijn goederen die niet bodembedreigend zijn. Inerte goederen geven bij overslag geen significante milieubelasting. Dit artikel geeft aan welke goederen in ieder geval inerte goederen zijn. De opsomming is dus niet uitputtend. Voor alle genoemde goederen geldt wel dat deze niet verontreinigd mogen zijn, bijvoorbeeld met stoffen die het oppervlaktewater kunnen verontreinigen.

Overslaan is te beschouwen als een handeling binnen het transportproces tussen een onderneming en een andere partij (onderneming of particulier). Bij overslaan gaat het om 'het van en naar een transportmiddel verplaatsen van goederen of materialen'. Onder overslaan vallen bijvoorbeeld het lossen, (be)laden, overladen of (over)hevelen van goederen of materialen. De afdeling heeft geen betrekking op 'opslaan'. Het opslaan van goederen is al uitputtend geregeld in het Bal.

Artikel 3.7.2 Vrijstelling lozen bij opslaan van inerte goederen

Afvalwater dat in contact is geweest met opgeslagen inerte goederen kan worden geloosd in oppervlaktewater. In lijn met de voorkeursvolgorde voor de verwijdering van afvalwater (artikel 10.29a van de Wet milieubeheer) wordt het afvalwater bij voorkeur hergebruikt voordat het wordt geloosd. In het algemeen zal dit (verzameld) afstromend hemelwater, schrob- en spoelwater of water van een nevelgordijn zijn. In het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer en het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen was bepaald dat de lozing geen visuele verontreiniging mag veroorzaken. Die bepaling keert niet terug, want het voorkomen van visuele verontreiniging is onderdeel van de specifieke zorgplicht van dit hoofdstuk.

Artikel 3.7.3 Vrijstelling lozen bij overslaan van inerte goederen

Het tweede lid bepaalt dat bij het overslaan van goederen in de buitenlucht zo veel mogelijk wordt voorkomen dat goederen opeen oppervlaktewaterlichaam geraken. Zo veel mogelijk moet voorkomen worden dat de goederen (bijvoorbeeld zand of grind op een oever) afvloeien in het oppervlaktewater of met stuiven, morsen, of andere ongewenste routes in het oppervlaktewater terechtkomen.

In het derde lid is een maatregel opgenomen hoe aan het voorschrift in het tweede lid in ieder geval kan worden voldaan bij het laden en lossen van schepen. Bij overslag van schip naar wal (of andersom) betekent dit dat het schip zo dicht mogelijk tegen de wal gelegd moet worden. Aan het tweede lid wordt bij het laden en lossen van schepen in ieder geval voldaan als het schip zo afgemeerd kan worden dat er geen ruimte tussen schip en wal zit. In de praktijk is dat niet altijd haalbaar, en zal er bij overslag een spleet tussen schip en walontstaan.

In het derde lid is aangegeven dat deze spleet in ieder geval niet groter mag zijn dan 5 meter. Deze maatregel laat overigens onverlet dat degene die de activiteit verricht de spleet zo klein mogelijk moet houden. Een andere maatregel die toegepast kan worden om te voldoen aan het tweede lid is gebruik maken van een ponton of een morsklep.

De maatregelen in het derde lid laten verder onverlet dat degene die de activiteit verricht er alles aan doet om te voorkomen dat goederen in het oppervlaktewater raken. Mocht er onverhoopt toch een lozing plaatsvinden ondanks dat er alles aan gedaan is om dat te voorkomen, dan is die lozing toegestaan op grond van het eerste lid.

Afdeling 3.8 Lozen bij opslaan of overslaan van andere dan inerte goederen

Artikel 3.8.1 Meldplicht lozen bij opslaan van goederen die kunnen uitloggen

Dit artikel heeft betrekking op goederen die bij contact met water kunnen uitloggen. Dit artikel geldt voor lozingen afkomstig van milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal. In dat besluit is geregeld dat het te lozen afvalwater in een vuilwaterriool moet worden geloosd. Voor het doelmatig beheer van afvalwater kan het water ook op een aangewezen oppervlaktewaterlichaam worden geloosd. Dit artikel is dus een maatwerkregel op het Bal. De verplichte lozingsroute naar het vuilwaterriool kan in deze waterschapsverordening niet worden 'uitgezet'. Daarom is in het omgevingsplan een regel opgenomen die bepaalt dat de verplichte lozingsroute een facultatieve lozingsroute wordt, als in de waterschapsverordening lozen in het oppervlaktewater is toegestaan.

Lozen van afvalwater afkomstig van het opslaan van goederen waaruit stoffen kunnen uitloggen op een aangewezen oppervlaktewaterlichaam is toegestaan als het perceel waar het afvalwater vrijkomt niet is aangesloten op een vuilwaterriool of zuivering technisch werk en ook niet binnen een afstand van 40 meter aangesloten kan worden op een vuilwaterriool of zuivering technisch werk. Als er binnen die afstand wel een vuilwaterriool of zuivering technisch werk aanwezig is, is het niet toegestaan om te lozen op een aangewezen oppervlaktewaterlichaam. Het ligt dan voor de hand om aan te sluiten op die riolering of zuiveringstechnisch werk. De afstand is de afstand van het vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk tot de kadastrale grens van het perceel waar het afvalwater vrijkomt. De aangewezen oppervlaktewaterlichamen zijn opgenomen in bijlage II bij deze verordening.

Bij het lozen op een oppervlaktewaterlichaam moet voldaan worden aan de emissiegrenswaarden in de tabel. De emissiegrenswaarden zijn overgenomen uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer.

Niet voor alle goederen zijn alle stoffen in de tabel relevant. Zo zijn bijvoorbeeld voor agribulk alleen het chemisch zuurstofverbruik, onopgeloste stoffen, som van stikstofverbindingen en som van fosforverbindingen van belang.

Artikel 3.8.2 Meet- en rekenbepalingen

Dit artikel geeft aan welke normen gehanteerd worden voor het meten van emissiegrenswaarden. Dit artikel met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater schrijft niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren als er wordt bemonsterd. Er zijn normen opgenomen voor het bemonsteren en conserveren. Ook zijn de analysemethoden die moeten worden gebruikt voor de stoffen waaraan in Artikel 3.8.1 emissiegrenswaarden worden gesteld voorgeschreven. De versies van de NEN-EN-normen zijn opgenomen in de begripsbepalingen van bijlage I bij deze verordening.

Als er wordt bemonsterd, moeten de monsters volgens NEN-EN-ISO 5667-3 worden geconserveerd om te voorkomen dat in de monsters verandering optreedt voor de te analyseren parameter tussen het moment van bemonstering en het moment van analyse.

Omdat de emissiegrenswaarden die zijn gesteld betrekking hebben op het totaal van opgeloste en niet opgeloste stoffen in het afvalwater, is het van belang dat het monster niet gefilterd wordt en dat de stoffen die zich onopgelost in het afvalwater bevinden meegenomen worden in de analyse.

Artikel 3.8.3 Meldplicht lozen bij overslaan van niet-inerte goederen

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van stoffen afkomstig van het:

- a. bedrijfsmatig overslaan van niet-inerte goederen;
- b. overslaan van zout voor het strooien op wegen;
- c. overslaan van niet-inerte goederen die vrijkomen bij een werk; en

- d. overslaan van niet-inerte goederen die nodig zijn in een werk.

Met 'bedrijfsmatig overslaan van niet-inerte goederen' wordt het overslaan bedoeld wat in het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was geregeld voor inrichtingen.

De andere overslaghandelingen (stroofzout, niet-inerte goederen die vrijkomen bij of nodig zijn in een werk) hebben betrekking op wat in het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen was geregeld voor het overslaan buiten een inrichting. Bij 'niet-inerte goederen die vrijkomen bij een werk' kan gedacht worden aan het vervangen of aanleggen van een walbeschoeiing in het oppervlaktewater, het aanbrengen of vervangen van kabels in de bodem of oppervlaktewater en andere werkzaamheden in de openbare ruimte. Dit materiaal kan van allerlei aard zijn, zoals beschadigde walbeschoeiing en oude kabels. Ook het nieuwe materiaal kan worden overgeslagen voordat het in het werk wordt aangebracht. In dit geval betreft het dus de nieuwe walbeschoeiing, nieuwe kabels en soortgelijk materiaal die nodig zijn in een werk.

Het tweede lid bepaalt dat bij het overslaan van goederen in de buitenlucht zo veel mogelijk wordt voorkomen dat goederen opeen oppervlaktewaterlichaam geraken. Zo veel mogelijk moet voorkomen worden dat de goederen (op bijvoorbeeld een oever) afvloeien in het oppervlaktewater of met stuiven, morsen, of andere ongewenste routes in het oppervlaktewater terechtkomen.

In het derde lid is een maatregel opgenomen hoe aan het voorschrift in het tweede lid in ieder geval kan worden voldaan bij het laden en lossen van schepen. Bij overslag van schip naar wal (of andersom) betekent dit dat het schip zo dicht mogelijk tegen de wal gelegd moet worden. Aan het tweede lid wordt bij het laden en lossen van schepen in ieder geval voldaan als het schip zo afgemeerd kan worden dat er geen ruimte tussen schip en wal zit. In de praktijk is dat niet altijd haalbaar, en zal er bij overslag een spleet tussen schip en wal ontstaan. In het derde lid is aangegeven dat deze spleet in ieder geval niet groter mag zijn dan 5 meter. Deze maatregel laat overigens onverlet dat degene die de activiteit verricht de spleet zo klein mogelijk moet houden. Een andere maatregel die toegepast kan worden om te voldoen aan het tweede lid is gebruik maken van een ponton of een morsklep.

De maatregelen in het derde lid laten verder onverlet dat degene die de activiteit verricht er alles aan doet om te voorkomen dat goederen in het oppervlaktewater raken. Mocht er onverhoopt toch een lozing plaatsvinden ondanks dat er alles aan gedaan is om dat te voorkomen, dan is die lozing toegestaan op grond van het eerste lid.

Artikel 3.8.4 Specifieke indieningsvereisten

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing aan het bevoegd gezag bepaalde gegevens en bescheiden te verstrekken. Daarbij wordt informatie verstrekt over de stoffen die worden opgeslagen of overgeslagen. Aan het bevoegd gezag moeten eveneens gegevens en bescheiden worden verstrekt als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Afdeling 3.9 Lozen uit gemeentelijke voorzieningen voor inzameling en transport van afvalwater

Artikel 3.9.1 Vrijstelling lozen van afvalwater vanuit gemeentelijke rioolstelsels

In dit artikel wordt het lozen van afvalwater vanuit openbare ontwateringsstelsels, openbare hemelwaterstelsels en openbare vuilwaterriolen in oppervlaktewater toegestaan. Voorwaarde daarbij is dat deze stelsels voorkomen op het overzicht van voorzieningen en maatregelen dat is opgenomen in het gemeentelijke rioleringsplan (GRP) als bedoeld in het voormalige artikel 4.22, eerste lid, van de Wet milieubeheer. Op grond van het overgangsrecht van artikel 4.93 van de Invoeringswet Omgevingswet blijven GRP's van kracht tot het tijdstip waarop de periode verstrijkt waarvoor het plan is vastgesteld, of tot het tijdstip waarop het gemeentebestuur besluit dat het plan vervalt. Bij het

vaststellen van het GRP is betrokkenheid van het waterschap voorgeschreven. Gemeente en waterschap bepalen gezamenlijk welke maatregelen aan de riolering het meest doelmatig zijn. Daarbij wordt onder meer gelet op de effecten van lozingen uit de riolering op het ontvangende oppervlaktewaterlichaam. Daarnaast verplichtte het voormalige artikel 3.8 van de Waterwet tot afstemming van taken en bevoegdheden over de afvalwaterketen. Een omgevingsvergunning voor lozen vanuit de riolering is in dat licht overbodig. Ook het nieuwe stelsel gaat uit van samenwerking tussen overheden bij de uitoefening van hun taken en bevoegdheden (zie Artikel 3.2 Omgevingswet). De Omgevingswet voorziet in artikel 3.14 in een bevoegdheid voor het college van burgemeester en wethouders om een (facultatief) gemeentelijk rioleringsprogramma vast te stellen. Ongetwijfeld zal het college het waterschap daarbij betrekken. Als het college een rioleringsprogramma heeft vastgesteld, is het lozen vanuit de in dat programma opgenomen voorzieningen daarom eveneens toegestaan. De naam 'rioleringsprogramma' is overigens niet limitatief, de gemeente kan dit programma bijvoorbeeld ook een waterprogramma noemen.

Artikel 3.9.2 Vrijstelling lozen van huishoudelijk afvalwater vanuit andere systemen

Voor lozingen vanuit 'overheids-IBA's' geldt dezelfde regeling als voor de lozingen vanuit gemeentelijke rioolstelsels. Kortheidshalve wordt verwezen naar de toelichting bij Artikel 3.9.1.

Afdeling 3.10 Lozen bij ontgravingen, baggerwerkzaamheden en werkzaamheden door de waterbeheerder op een oppervlaktewaterlichaam

Artikel 3.10.1 Meldplicht lozen bij ontgravingen en baggerwerkzaamheden

Dit artikel heeft betrekking op baggerwerkzaamheden en ontgravingen en geldt alleen voor de lozingen bij het baggeren en ontgraven zelf. Dit artikel heeft dus geen betrekking op een eventuele toepassing van de bagger of de opgegraven materie.

Het artikel is niet alleen van toepassing op waterbeheerders die baggerwerkzaamheden en ontgravingen verrichten. Ook als die werkzaamheden door derden worden verricht (zoals de onderhoudsplichtigen), is het artikel van toepassing.

Het artikel bepaalt dat de lozing is toegestaan als die plaatsvindt in hetzelfde oppervlaktewater waar ook het baggeren of ontgraven plaatsvindt.

Artikel 3.10.2 Meldplicht bij ontgravingen en baggerwerkzaamheden bij verontreinigde waterbodem

Bij ontgravingen of baggerwerkzaamheden, waarbij de kwaliteit van de te ontgraven of te baggeren waterbodem in de kwaliteitsklasse 'sterk verontreinigd', bedoeld in artikel 29, derde lid, onder a, van het Besluit bodemkwaliteit valt, is het gewenst dat het ontgraven of baggeren met een grotere zorgvuldigheid gebeurt dan wanneer de kwaliteit in een andere (minder schadelijke) kwaliteitsklasse valt. De kwaliteitsklasse 'sterk verontreinigd' komt overeen met een waterbodem die volgens het oude recht de interventiewaarden overschreed. In dat geval is het opstellen van een werkinstructie verplicht.

Artikel 3.10.3 Vrijstelling lozen bij werkzaamheden door de waterbeheerder

Dit artikel heeft betrekking op lozingen afkomstig van andere werkzaamheden op een oppervlaktewaterlichaam (anders dan ontgravingen of baggerwerkzaamheden) die door of in opdracht van de waterbeheerder plaatsvinden in het kader van oppervlaktewaterbeheer. Bijvoorbeeld het aanleggen van een natuurvriendelijke oever.

Het artikel bepaalt dat de lozing is toegestaan zonder verdere voorwaarden. Vanzelfsprekend geldt wel de specifieke zorgplicht.

Artikel 3.10.4 Vrijstelling lozen van algen en bacteriën

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van algen en bacteriën opeen oppervlaktewaterlichaam wat door of in opdracht van de waterbeheerder plaatsvindt in het kader van oppervlaktewaterbeheer.

Het artikel bepaalt dat algen en bacteriën afkomstig van een oppervlaktewaterlichaam op een ander oppervlaktewaterlichaam geloosd mogen worden in het kader van oppervlaktewaterbeheer. Daarbij geldt de voorwaarde dat beide oppervlaktewaterlichamen in beheer zijn bij dezelfde waterbeheerder. Het artikel maakt mogelijk dat de waterbeheerder, in het kader van het oppervlaktewaterbeheer, algen en bacteriën naar eigen inzicht in het eigen beheersgebied kan verplaatsten.

Artikel 3.10.5 Specifieke indieningsvereisten

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing de in het eerste lid genoemde gegevens en bescheiden aan het bevoegd gezag te verstrekken. Aan het bevoegd gezag moeten eveneens gegevens en bescheiden worden overlegd als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Afdeling 3.11 Lozen bij schoonmaken drinkwaterleidingen

Artikel 3.11.1 Vrijstelling lozen van reinigingswater drinkwaterleidingen

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van afvalwater afkomstig van het schoonmaken en in gebruik nemen van leidingen voor het opslaan, transporteren en distribueren van drinkwater, warm tapwater en huishoudwater.

Bij het schoonmaken van leidingen kan onderscheid gemaakt worden tussen afvalwater afkomstig van leidingen uit het transportnet en afvalwater afkomstig van leidingen uit het distributienet. Vanuit de productiestations wordt het drinkwater via transportleidingen naar het distributienet gepompt. Het transportnet kenmerkt zich door een grotere leidingdiameter en het geringe aantal vertakkingen en aansluitingen. Het distributienet verdeelt de hoofdstroom naar de vele eindgebruikers en kenmerkt zich door de vele vertakkingen en het verloop van grotere naar kleinere diameters. In grote lijnen zal het schoonmaken van leidingen uit het transportnet lozingen opleveren van 100 m³ of meer, terwijl lozingen van afvalwater afkomstig van distributieleidingen daaronder blijven. Ook op het schoonmaken van de aanvoerleiding heeft dit artikel betrekking.

Tegen lozingen van dit afvalwater op een oppervlaktewaterlichaam bestaat geen bezwaar, voor zover het afvalwater geen chemicaliën zoals desinfecteermiddelen bevat. Een lozing die wel zulke middelen bevat, is alleen mogelijk als het bevoegd gezag daarvoor een maatwerkvoorschrift heeft gesteld.

Afdeling 3.12 Lozen bij calamiteitenoefeningen

Artikel 3.12.1 Meldplicht lozen bij calamiteitenoefeningen

Calamiteitenoefeningen worden uitgevoerd om bij brand of een andere calamiteit de schade tot een minimum te beperken. Het testen van een brandbestrijdingsinstallatie valt binnen het begrip 'calamiteitenoefening'. Bij calamiteitenoefeningen kan afvalwater vrijkomen. Zo zal een oefening om een brand te bestrijden, gepaard kunnen gaan met het gebruik van grote hoeveelheden bluswater, dat tijdens de oefening in het oppervlaktewater stroomt. Om de gevolgen voor het milieu tot een minimum te beperken, wordt daarbij zoveel mogelijk gebruik gemaakt van oefenblusschuimen die geen slecht-afbreekbare organische fluorverbindingen of andere halogeenvbindingen bevatten. Deze oefenblusschuimen hebben vergelijkbare uitvloeieigenschappen als echt blusschuim, maar bevatten niet de schadelijke werkzame stof van blusschuimen.

Om overlap met regels uit het Bal te voorkomen, is een afstemmingsbepaling opgenomen in dit artikel. Het artikel heeft geen betrekking op afvalwater afkomstig van een permanente voorziening voor het oefenen van brandbestrijdingstechnieken als bedoeld in artikel 3.259 van het Bal.

Artikel 3.12.2 Specifieke indieningsvereisten

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing aan het bevoegd gezag de gegevens en bescheiden, bedoeld in dit artikel, te verstrekken. Daarbij wordt informatie verstrekt over of er blusschuim bij de oefening wordt gebruikt en welke stoffen dat blusschuim bevat.

Afdeling 3.13 Lozen bij telen, kweken, spoelen of sorteren van gewassen

Artikel 3.13.1 Meldplicht lozen vanuit andere gebouwen dan een kas

Het afvalwater dat vrijkomt bij het telen van gewassen in een gebouw, anders dan een kas, moet op grond van artikel 4.795 van het Balgelykmatig worden verspreid over landbouwgronden of worden geloosd in een vuilwaterriool. Op grond van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was het ook mogelijk om dit afvalwater te lozen in het oppervlaktewater, als er geen vuilwaterriool aanwezig is binnen 40 meter vanaf de perceelgrens waar het afvalwater vrijkomt. Deze uitzondering is in dit artikel voortgezet. Bij lozingen die voor 2013 al plaatsvonden, wordt de afstand berekend vanaf de plek waar het vrijkomt in plaats van de perceelgrens. De afstand wordt berekend over de kortste lijn waarlangs aansluiting daadwerkelijk kan plaatsvinden. Dit is niet altijd hemelsbreed de kortste lijn. Privaatrechtelijke belemmeringen of de aanwezigheid van bijvoorbeeld een waterkering kunnen een reden zijn waarom de aansluitleiding langs een andere route moet worden aangelegd dan hemelsbreed de kortste lijn.

Artikel 3.13.2 Meldplicht lozen bij spoelen van biologisch geteelde gewassen

Het afvalwater dat vrijkomt bij het sorteren van biologisch geteeld fruit moet op grond van artikel 4.761 van het Balgelykmatig worden verspreid over landbouwgronden. Op grond van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was het ook mogelijk om dit afvalwater te lozen in een vuilwaterriool of, als er geen vuilwaterriool aanwezig is binnen 40 meter vanaf de perceelgrens waar het afvalwater vrijkomt, in het oppervlaktewater. De alternatieve lozingsroute naar het vuilwaterriool is opgenomen in het omgevingsplan. De alternatieve lozingsroute naar het oppervlaktewater is in dit artikel voortgezet. Bij lozingen die voor 2013 al plaatsvonden, wordt de afstand berekend vanaf de plek waar het vrijkomt in plaats van de perceelgrens. De afstand wordt berekend over de kortste lijn waarlangs aansluiting daadwerkelijk kan plaatsvinden. Dit is niet altijd hemelsbreed de kortste lijn. Privaatrechtelijke belemmeringen of de aanwezigheid van bijvoorbeeld een waterkering kunnen een reden zijn waarom de aansluitleiding langs een andere route moet worden aangelegd dan hemelsbreed de kortste lijn.

Het tweede lid bevat de emissiegrenswaarden die gelden voor deze lozing.

Artikel 3.13.3 Meldplicht lozen bij sorteren van biologisch geteelde gewassen

Het afvalwater dat vrijkomt bij het wassen van biologisch geteeld fruit moet op grond van artikel 4.773 van het Balgelykmatig worden verspreid over landbouwgronden. Op grond van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was het ook mogelijk om dit afvalwater te lozen in een vuilwaterriool of, als er geen vuilwaterriool aanwezig is binnen 40 meter vanaf de perceelgrens waar het afvalwater vrijkomt, in het oppervlaktewater. De alternatieve lozingsroute naar het vuilwaterriool is opgenomen in het omgevingsplan. De alternatieve lozingsroute naar het oppervlaktewater is in dit artikel voortgezet. Bij lozingen die voor 2013 al plaatsvonden, wordt de afstand berekend vanaf de plek waar het vrijkomt in plaats van de perceelgrens. De afstand wordt berekend over de kortste lijn waarlangs aansluiting daadwerkelijk kan plaatsvinden. Dit is niet altijd hemelsbreed de kortste lijn. Privaatrechtelijke belemmeringen of de aanwezigheid van bijvoorbeeld een waterkering kunnen een reden zijn waarom de aansluitleiding langs een andere route moet worden aangelegd dan hemelsbreed de kortste lijn.

Artikel 3.13.4 Meldplicht lozen bij omgekeerde osmose en ionenwisselaars

Op grond van de artikelen 4.801 en 4.804 van het Bal mag brijn, afkomstig van de bereiding van gietwater of drinkwater voor landbouwhuisdieren, niet worden geloosd. Op grond van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was het lozen van dit afvalwater in het oppervlaktewater wel toegestaan. In dit artikel wordt deze lozingsroute weer mogelijk gemaakt. Het tweede lid bevat de emissiegrenswaarden voor dit afvalwater.

Artikel 3.13.5 Meldplicht lozen bij ontijzeren grondwater

Het lozen van afvalwater afkomstig van het ontijzeren van grondwater voor agrarische activiteiten is niet geregeld in het Bal. Op grond van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was het mogelijk om dit afvalwater te lozen in een vuilwaterriool of, als er geen vuilwaterriool aanwezig is binnen 40 meter vanaf de perceelgrens waar het afvalwater vrijkomt, in het oppervlaktewater. De lozingsroute naar het vuilwaterriool is opgenomen in het omgevingsplan. De lozingsroute naar het oppervlaktewater is in dit artikel voortgezet. Bij lozingen die voor 2013 al plaatsvonden, wordt de afstand berekend vanaf de plek waar het vrijkomt in plaats van de perceelgrens. De afstand wordt berekend over de kortste lijn waarlangs aansluiting daadwerkelijk kan plaatsvinden. Dit is niet altijd hemelsbreed de kortste lijn. Privaatrechtelijke belemmeringen of de aanwezigheid van bijvoorbeeld een waterkering kunnen een reden zijn waarom de aansluitleiding langs een andere route moet worden aangelegd dan hemelsbreed de kortste lijn.

Het tweede lid bevat de emissiegrenswaarden die gelden voor deze lozing.

Artikel 3.13.6 Meet- en rekenbepalingen

In dit artikel wordt aangegeven welke normen gehanteerd worden voor het meten van emissiegrenswaarden. Artikelen met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater, zoals dit artikel, schrijven niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren als er wordt bemonsterd. Met het toevoegen van 'NEN-ISO 15705' wordt deze regel gelijkgetrokken met andere regels in deze verordening.

Artikel 3.13.7 Specifieke indieningsvereisten

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing aan het bevoegd gezag de gegevens en bescheiden, bedoeld in dit artikel, te verstrekken. Daarbij wordt informatie verstrekt over de aard en omvang van de lozingen. Aan het bevoegd gezag moeten eveneens gegevens en bescheiden worden verstrekt als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Afdeling 3.14 Lozen bij maken van betonmortel en uitwassen van beton

Artikel 3.14.1 Meldplicht lozen afvalwater bij maken van betonmortel en uitwassen van beton

Volgens de artikelen 4.140, eerste lid, en 4.158, eerste lid, van het Bal moet afvalwater afkomstig van het maken van betonmortel en het uitwassen van beton worden geloosd op een oppervlaktewaterlichaam. Maar in sommige gevallen is dat niet mogelijk, bijvoorbeeld omdat er geen geschikt oppervlaktewaterlichaam in de directe omgeving van de betoncentrale (of ander bedrijf) ligt. Voor die gevallen is in het omgevingsplan opgenomen dat het afvalwater onder voorwaarden ook in de riolering kan worden geloosd. Maar de gemeente is niet bevoegd om de verplichte lozingsroute naar oppervlaktewater, die in de genoemde artikelen van het Bal is opgenomen, op te heffen. Daarom bepaalt dit artikel dat die verplichte lozingsroute niet geldt als er een andere lozingsroute in het omgevingsplan is toegestaan. De initiatiefnemer heeft in dat geval de keuze tussen lozen in oppervlaktewater of lozen in de riolering.

Afdeling 3.15 Lozen bij niet-industriële voedselbereiding

Artikel 3.15.1 Afbakening met Besluit activiteiten leefomgeving

Deze afdeling is van toepassing op lozingen afkomstig van (kleinschalige) voedselbereiding, ongeacht of die lozing afkomstig is van een milieubelastende activiteit die is aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal of niet. Het betreft bijvoorbeeld bedrijfskantines of de horeca. Deze afdeling is niet van toepassing op grootschalige voedselbereiding als bedoeld in artikel 3.128 van het Bal, met uitzondering van de kantine van die bedrijven.

Artikel 3.15.2 Meldplicht lozen afvalwater na bereiden van voedingsmiddelen

Het afvalwater dat vrijkomt bij voedselbereiding wordt in het algemeen geloosd op een vuilwaterriool. De regels daarover staan in het omgevingsplan. Als er geen vuilwaterriool aanwezig is, kan het afvalwater ook op een oppervlaktewaterlichaam worden geloosd, als het afvalwater samen met huishoudelijk afvalwater wordt behandeld in een zuiveringsvoorziening zoals een IBA. Die zuiveringsvoorziening moet wel berekend zijn op de verwerking van het afvalwater afkomstig van de voedselbereiding.

Artikel 3.15.3 Specifieke indieningsvereisten

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing de gegevens en bescheiden, bedoeld in dit artikel, aan het bevoegd gezag te verstrekken. Daarbij wordt informatie verstrekt over de aard en omvang van de lozingen. Aan het bevoegd gezag moeten eveneens gegevens en bescheiden worden verstrekt als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Afdeling 3.16 Lozen van spuiwater uit recreatieve visvijvers

Artikel 3.16.1 Meldplicht lozen van spuiwater uit recreatieve visvijvers

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van spuiwater uit recreatieve visvijvers.

Recreatieve visvijvers vallen onder de recreatieve sector. Anders dan in kwekerijen van vis voor menselijke consumptie of voor siervissen worden in recreatieve visvijvers geen vissen gekweekt. Het kweken van vissen wordt als een agrarische activiteit beschouwd.

Het vissen vindt plaats in aparte vijvers. Deze vijvers maken in het algemeen geen deel uit van een oppervlaktewaterlichaam. Gemiddeld eens per twee weken wordt een aantal consumptievissen aangevoerd van een kwekerij. Deze vissen worden tijdelijk in voorraadbakken bewaard. Vervolgens worden ze -afhankelijk van de vraag -uit de voorraadbakken gehaald en uitgezet in één of meerdere grotere vijvers om te worden gevangen door recreatieve vissers.

De vissen worden in de tijd dat ze in de bakken en visvijvers aanwezig zijn in principe niet (bij)gevoerd. Een forel kan gemakkelijk een half jaar zonder voedsel. Ook worden geen antibiotica toegepast. Dat is sowieso bij vissen, die voor consumptiedoeleinden worden gebruikt, niet toegestaan.

Het water in de visvijvers wordt in beweging gehouden om vorming van onder andere blauwalgen te voorkomen. Daarvoor wordt een aantal m³ grondwater per dag opgepompt en toegevoegd aan de voorraadbakken, die weer in open verbinding staan met de visvijvers. Uiteindelijk wordt het spuiwater op een oppervlaktewaterlichaam of elders geloosd. Het spuiwater bestaat uit schoon (grond)water zonder toevoegingen. Het lozen is zonder nadere voorschriften toegestaan.

Artikel 3.16.2 Specifieke indieningsvereisten

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing aan het bevoegd gezag de gegevens en bescheiden, bedoeld in dit artikel, te verstrekken. Daarbij wordt informatie verstrekt over de aard en

omvang van de lozingen. Aan het bevoegd gezag moeten eveneens gegevens en bescheiden worden verstrekt als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Afdeling 3.17 Lozen vanaf vaartuigen of drijvende werktuigen bij spoelen of scheiden van zand of grind

Artikel 3.17.1 Vrijstelling lozen van spoelwater

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van een tweetal afvalwaterstromen afkomstig van een vaartuig of ander drijvend werktuig.

Onderdeel a regelt dat het lozen van afvalwater dat vrijkomt bij het spoelen van zeezand tijdens het transport ervan, is toegestaan. Het zoute zeezand wordt meestal tijdens het varen naar de plaats waar het zand wordt toegepast, met steeds zoeter wordend oppervlaktewater gespoeld, om de zoutvracht naar beneden te brengen. Als voorwaarde is opgenomen dat het lozen tijdens het varen plaatsvindt.

Onderdeel b regelt dat het lozen van afvalwater dat vrijkomt bij het scheiden van zand en grind, is toegestaan.

De regels over het lozen van spoelwater van zeezand in brak oppervlaktewater en het lozen van organismen en slib veroorzaakt door het kweken en verwerken van mosselen en oesters zijn niet overgenomen uit het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen. Deze lozingen komen in de praktijk alleen voor in de rijkswateren.

Afdeling 3.18 Asverstrooiing

Artikel 3.18.1 Vrijstelling asverstrooiing

De toegestane lozing betreft het incidenteel verstrooien op een voor de overledene of de nabestaanden bijzondere plek. Het artikel heeft geen betrekking op bedrijfsmatig georganiseerd verstrooien.

Afdeling 3.19 Andere lozingen

Artikel 3.19.1 Vangnetvergunningplicht lozen op een oppervlaktewaterlichaam

Voor het verrichten van een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam in beheer bij het waterschap is een omgevingsvergunning vereist, als die lozing niet is geregeld in de afdelingen 3.2 tot en met 3.18 van deze waterschapsverordening.

De vergunningplicht is beperkt tot het lozen van stoffen of warmte (oftewel de gevolgen voor de waterkwaliteit). Een eventuele vergunningplicht voor het lozen van water (oftewel de gevolgen voor de waterkwantiteit) staat in het tijdelijke deel van deze waterschapsverordening. Beide vergunningen kunnen natuurlijk wel gelijktijdig worden aangevraagd.

De vergunningplicht geldt niet voor het lozen van warmte of stoffen afkomstig van milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal. Voor die lozingen is al in dat besluit bepaald in welke gevallen een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit is vereist. De vergunningplicht geldt ook niet voor water dat afkomstig is uit het oppervlaktewaterlichaam waarop het wordt geloosd, als daaraan geen stoffen zijn toegevoegd. Er zijn dan immers geen nadelige gevolgen voor de waterkwaliteit te verwachten. De vergunningplicht geldt ook niet voor lozingen afkomstig van wonen.

Artikel 3.19.2 Vangnetvergunningplicht lozen op een zuiveringstechnisch werk

Voor het lozen van water, warmte of stoffen op een zuiveringstechnisch werk, dat niet afkomstig is van een milieubelastende activiteit die is aangewezen in hoofdstuk 3 van het BaI, is een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit vereist. Voor lozingen die wel afkomstig zijn van zo'n milieubelastende activiteit is al in dat besluit bepaald in welke gevallen een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit is vereist.

Afdeling 3.20 Aanvraagvereisten, beoordelingsregels en voorschriften omgevingsvergunning lozingsactiviteit

Artikel 3.20.1 Aanvraagvereisten aanvraag omgevingsvergunning lozingsactiviteit

Dit artikel is ontleend aan de Omgevingsregeling.

Artikel 3.20.2 Beoordelingsregel omgevingsvergunning lozingsactiviteit

Voor de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of op een zuiveringstechnisch werk zijn de beoordelingsregels van het Bkl van overeenkomstige toepassing. Dat sluit aan op de situatie die gold voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Artikel 3.20.3 Voorschriften omgevingsvergunning lozingsactiviteit

Ook de voorschriften die op grond van het Bkl aan een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit moeten worden verbonden, zijn van overeenkomstige toepassing. Dit sluit eveneens aan bij de regeling op grond van de Waterwet.

Afdeling 3.21 Lozen van water op een oppervlaktewaterlichaam

Een lozing op een water mag de waterbergingscapaciteit van dat water niet verminderen. Daarnaast moeten grote peilschommelingen worden voorkomen. Een water moet een bepaalde hoeveelheid water afvoeren. Daarom moet een water altijd voldoende doorstromen. Schade aan de oever kan de doorstroming van het water beperken. Schade aan de oever moet dus worden voorkomen bij het lozen van water. Verder mag de kwaliteit van het oppervlaktewater niet slechter worden door het lozen van water.

Wilt u water lozen op een oppervlaktewaterlichaam of een lozingsvoorziening plaatsen of behouden? En voldoet u aan de voorwaarden en voorschriften in Afdeling 3.21? Dan kunt u dit met een melding doen.

De belangrijkste voorwaarden uit Afdeling 3.21 zijn:

- a. het betreft geen riool- of hemelwater of een lozingsvoorziening daarvoor; en
- b. er mag geen wateroverlast ontstaan; en
- c. de lozing op een primair water is maximaal 250 m³/uur en op overige wateren 100 m³/uur.

Voldoet u niet aan alle voorwaarden en voorschriften in Afdeling 3.21? Dan is een melding niet voldoende. U moet dan een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen.

Afdeling 3.22 Afvoeren van hemelwater naar een oppervlaktewaterlichaam

Regenwater dat op een onverharde bodem valt, dringt voor een belangrijk deel in de bodem. Als de bodem is verhard, bijvoorbeeld door betrating of bebouwing, stroomt het regenwater grotendeels direct af naar het oppervlaktewatersysteem en/of naar het rioleringsstelsel. Nieuwe verharding moet daarom gecompenseerd worden door extra waterberging te maken. Bijvoorbeeld door het graven van een nieuw water, het vergroten van een bestaand water of het aanleggen van een wadi.

In stedelijk gebied is het meestal moeilijk extra waterberging te maken. Zijn de plannen kleiner dan 500 m²? Dan is de kans groot dat er geen water ligt dat vergroot kan worden of dat er ruimte is om een water aan te leggen. Plannen die kleiner zijn dan 500 m² hoeven de extra verharding niet altijd te compenseren. Het gemis aan waterberging wordt toegevoegd aan de wateropgave van de betreffende kern.

In het landelijk gebied is er een groter bergend vermogen doordat een groter gebied onverhard is. Hier kan water makkelijker in de bodem zakken. In landelijk gebied mag maximaal 1500 m² worden verhard zonder dat voor extra waterberging gezorgd moet worden.

Regenwater afkomstig van daken en bestratingen is vaak zo schoon dat zuivering niet nodig is. Dit water kan dus beter worden afgevoerd naar het grond- of oppervlaktewater dan naar de riolering. Dat heeft als voordeel dat de rioolwaterzuiveringsinstallaties minder worden belast. Dat zorgt er ook voor dat bij hevige buien minder overstorten overlopen. Dit betekent dat er minder afvalwater vanuit het gemengde riool naar een oppervlaktewater gaat. Dat is goed voor de waterkwaliteit in de sloten. Daarom wordt het afkoppelen van hemelwaterafvoer van het vuilwaterriool gestimuleerd. Het afkoppelen mag geen grote nadelige gevolgen voor de berging, Ook moet de doorstroming van een water voldoende blijven.

Afhankelijk van uw situatie mag u extra verharding aanleggen en hemelwater afkoppelen van het vuilwaterriool met een vrijstelling. U hoeft dan niets aan het waterschap te melden. Het is ook mogelijk dat u een melding moet maken. De voorwaarden en voorschriften voor een vrijstelling en de voorwaarden en voorschriften voor een melding leest u in Afdeling 3.22.

Voldoet u niet aan de voorwaarden en voorschriften in Afdeling 3.22? Dan moet u een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen.

Hoofdstuk 4 Water onttrekken of water infiltreren

Afdeling 4.1 Het onttrekken van water aan een oppervlaktewaterlichaam

Veedrenking, droogtebestrijding of nachtvorstberegening zijn veelvoorkomende activiteiten waarvoor men oppervlaktewater wil onttrekken. Voldoet u aan de voorwaarden en voorschriften in Afdeling 4.1? Dan zal het onttrekken van oppervlaktewater geen ernstige gevolgen hebben voor de aan- en afvoer van water en de beschikbaarheid van water. U mag voor het onttrekken van oppervlaktewater een onttrekkingsvoorziening gebruiken.

De belangrijkste voorwaarden gaan over de maximale hoeveelheid water die u mag onttrekken. Het maximale debiet voor onttrekken is:

- a. 30 m³ per uur voor een primair water;
- b. 10 m³ per uur voor een secundair water;
- c. 5 m³ per uur voor een tertiair water.

Voldoet u niet aan de voorwaarden en voorschriften in Afdeling 4.1? Dan moet u een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen.

Afdeling 4.2 Het onttrekken van grondwater en infiltreren van water in de bodem

Onttrekken van grondwater

Het onttrekken van grondwater is een veelvoorkomende activiteit, met name bij agrarische bedrijven. Grondwateronttrekking kan nadelige gevolgen hebben voor de omgeving. Denk hierbij aan schade aan de landbouw, schade aan natuurgebieden (verdroging), verplaatsing van grondwaterverontreiniging, schade aan bouwwerken (als gevolg van zetting) en negatieve gevolgen voor onttrekkingen bij bodemenergiesystemen. Om nadelige gevolgen voor de omgeving te voorkomen zijn er regels voor het onttrekken van grondwater. Voldoet u aan de voorwaarden en voorschriften in Afdeling 4.2? Dan mag grondwater worden onttrokken zonder omgevingsvergunning. Voldoet u niet aan de voorwaarden en voorschriften in Afdeling 4.2? Dan moet u een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen. Bij het beoordelen van de aanvraag wordt ook gekeken naar artikel 8.89, eerste lid van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Hieronder worden verschillende situaties kort toegelicht.

Gebruik voor particuliere woningen en tuinen

Wordt aan de volgende voorwaarden voldaan? Dan mag u grondwater onttrekken voor particulier gebruik. De voorwaarden zijn:

- a. de totale capaciteit van de pompen bedraagt maximaal 10 m³ per uur; en
- b. de hoeveelheid grondwater die jaarlijks wordt opgepompt, bedraagt minder dan 12.000 m³ per jaar.

U hoeft dit niet te melden bij het waterschap en er is geen meet- en rapportageplicht.

Aanleggen van een brandblusvoorziening

Het aanleggen van een brandblusvoorziening en het gebruik daarvan voor noodsituaties mag zonder melding of omgevingsvergunning en er is geen meet- en rapportageplicht.

Bouwputbemaling, proefbemaling of grondsanering

Voldoet u aan de voorwaarden en voorschriften voor het onttrekken van grondwater voor bouwputbemaling, proefbemaling of grondsanering? Dan mag u met een melding grondwater onttrekken.

De belangrijkste voorwaarden zijn:

- a. het onttrekken van grondwater duurt maximaal 6 maanden;
- b. het onttrekken van grondwater gebeurt niet in een waterkering of de beschermingszone van een waterkering.
- a. Let op: de hoeveelheid grondwater die mag worden onttrokken, verschilt per provincie.

Er geldt voor deze onttrekkingen wel een meet- en rapportageplicht.

Grondwatersanering

Voldoet u aan de voorwaarden en voorschriften voor het onttrekken van grondwater voor grondwatersanering? Dan mag u met een melding grondwater onttrekken.

De belangrijkste voorwaarden zijn:

- a. niet meer bedraagt dan 20 m³ per uur; en
- b. niet meer bedraagt dan 100.000 m³; en
- c. niet langer duurt dan 10 jaar.

Er geldt hier wel een meet- en rapportageplicht.

Beregening, veedrenking of bevoeiing

Voldoet u aan de voorwaarden en voorschriften voor het onttrekken van grondwater voor beregening, veedrenking of bevoeiing? Dan mag u met een melding grondwater onttrekken.

De belangrijkste voorwaarden zijn:

- a. het water wordt niet gebruikt voor de glastuinbouw of de pot- en containerteelt; en
- b. de totale capaciteit van de pompen bedraagt maximaal 60 m³ per uur.

Er geldt ook hier een meet- en rapportageplicht.

Overige doeleinden

Wilt u voor een ander doeleinde dan hierboven genoemd grondwater onttrekken? En voldoet u aan de voorwaarden en voorschriften? Dan mag u met een melding grondwater onttrekken.

De belangrijkste voorwaarden zijn:

- a. u onttrekt niet meer 10 m³ per uur; en
- b. niet meer dan 50.000 m³ per jaar; en
- c. het water wordt niet gebruikt voor menselijke consumptie.

Ook hier geldt een meet- en rapportageplicht.

Infiltreren van water

Bij het infiltreren van water wordt er water in de bodem gebracht om grondwater aan te vullen. Dit hangt vaak samen maken met het onttrekken van grondwater.

Wilt u water infiltreren in de bodem? Dan moet u altijd een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen. Bij het beoordelen van de aanvraag wordt ook gekeken naar artikel 8.89, tweede en derde, van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Hoofdstuk 5 Uitvoeren van werkzaamheden of andere activiteiten

Afdeling 5.1 Bodemonderzoek en boringen

Voor bodemonderzoek worden vaak grondboringen en sonderingen uitgevoerd en peilbuizen aangebracht in een waterkering, de beschermingszone van een waterkering, een oppervlaktewaterlichaam, de beschermingszone van een oppervlaktewaterlichaam of de berm van een weg in ons beheer.

Wilt u een van bovengenoemde werkzaamheden voor bodemonderzoek uitvoeren? En voldoet u aan de voorwaarden en voorschriften in Afdeling 5.1? Dan zal dit geen ernstige gevolgen hebben voor de waterberging, de aan- en afvoer van water, de stabiliteit en de waterkerende functie van de waterkering of voor de weg. U kunt dit dan met een melding uitvoeren.

De belangrijkste voorwaarden uit Afdeling 5.1 zijn:

- a. bodemonderzoek vindt plaats in de kruin of de beschermingszone van een waterkering; en
- b. bodemonderzoek vindt plaats in de beschermingszone van een oppervlaktewaterlichaam; en
- c. bodemonderzoek vindt plaats in de wegberm: op grotere afstand van de rijbaan dan zone D; en
- d. onderzoek in de waterkering of in de buitendijkse beschermingszone vindt plaats tussen 1 april en 15 oktober.

Voldoet u niet aan de voorwaarden en voorschriften in Afdeling 5.1? Dan is een melding niet voldoende. U moet dan een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen.

Wilt u boringen uitvoeren voor een bodemenergiesysteem? Dan moet u altijd een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen.

Afdeling 5.2 Wegwerkzaamheden

Deze afdeling gaat over klein onderhoud van een weg die wij niet zelf beheren. De weg ligt wel op of bij een waterstaatwerk in beheer van het waterschap.

Onder klein onderhoud aan een weg valt:

- a. het roven van een berm
- b. het herstellen van schade aan de toplaag
- c. het vervangen van de toplaag van de weg.

Een wegreconstructie valt hier niet onder.

Wilt u klein onderhoud aan een weg op of bij een waterkering uitvoeren of laten uitvoeren? En voldoet u aan de voorwaarden en voorschriften in Afdeling 5.2? Dan zal dit geen ernstige gevolgen hebben voor de waterberging, de aan- en afvoer van water, de stabiliteit en de waterkerende functie van de waterkering. U kunt klein onderhoud aan een weg dan zonder melding of omgevingsvergunning uitvoeren.

De belangrijkste voorwaarden uit Afdeling 5.2 zijn:

- a. de weg ligt op een waterkering of in de beschermingszone van een waterkering;
- b. het onderhoud vindt niet plaats in de beschermingszone van een water;
- c. de weg is niet in beheer bij het waterschap.

Voor reconstructies aan een weg op of bij een waterkering in beheer bij het waterschap is altijd een omgevingsvergunning nodig.

Voldoet u niet aan alle voorwaarden en voorschriften in Afdeling 5.2? Dan mag klein onderhoud niet zonder vergunning worden uitgevoerd. U moet dan een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen.

Afdeling 5.3 Het houden van een evenement op een weg

In het gebied de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden zijn veel wegen buiten de bebouwde kom in beheer bij het waterschap. Het waterschap is verantwoordelijk voor de veiligheid op de weg en voor een doelmatige doorstroming van het verkeer. Evenementen kunnen op wegen plaatsvinden. Het gaat bijvoorbeeld om wielervedstrijden, hardlopeedstrijden, skeelertochten, braderieën, optochten en markten.

Wilt u een evenement houden op een weg die in beheer is bij het waterschap? En voldoet u aan de voorwaarden en voorschriften in Afdeling 5.3? Dan zal dit geen gevolgen hebben voor de verkeersveiligheid en een doelmatige doorstroming van het verkeer. Het evenement mag dan met een melding worden gehouden. Vraagt u bij de gemeente een vergunning aan of meldt u daar het evenement? Dan hoeft u geen aparte melding bij het waterschap te doen.

De belangrijkste voorwaarden uit Afdeling 5.3 zijn:

- a. het evenement vindt plaats op een weg in beheer van het waterschap. Op deze weg mag niet harder worden gereden dan 60 km per uur; en
- b. het evenement duurt niet langer dan 7 dagen.

Voldoet u niet aan alle voorwaarden en voorschriften in Afdeling 5.3? Dan moet u een omgevingsvergunning aanvragen.

Afdeling 5.4 Varen en afmeren

Waterschap Rivierenland is vaarwegbeheerder van een aantal wateren die de provincie heeft aangewezen als vaarweg. Het gaat hier om het bevaarbare deel van de Linge, de gekanaliseerde Linge, het Kanaal van Steenenhoek en de Korne.

Daarnaast zijn er wateren die geen specifieke vaarwegfunctie hebben, maar waar je wel mag varen. Denk aan de Beuningseplas en het Lingemeer. Dit noemen we recreatief medegebruik. Voor de wateren met een vaarwegfunctie en voor enkele wateren zonder vaarwegfunctie (zoals de boezemwateren) is het waterschap ook nautisch beheerder. In de Scheepvaartverkeerswet is een aantal belangen genoemd waarvoor het waterschap maatregelen mag treffen en verkeersbesluiten mag nemen.

De belangrijkste belangen die beschermd worden, zijn:

- a. instandhouding van en voorkomen van schade aan de oevers;
- b. veiligheid van en voorkomen van hinder voor de omgeving;
- c. voorkomen van verontreiniging;
- d. landschappelijke en natuurwaarden;
- e. een vlot en veilig scheepvaartverkeer.

Varen

Nautisch beheer gaat over “verkeersregels” voor de scheepvaart en de veiligheid daarvan. Vaarwegbeheer gaat over het beheer van de vaarweg, bijvoorbeeld het waarborgen van de diepte en het voorkomen van afkalving van de oever door golfslag. De provincie is vaarwegbeheerder en kan (zal) dus aanvullende regels stellen. Nautisch beheer valt niet onder de Omgevingswet, vaarwegbeheer wel.

Wilt u overdag met een motorboot of schip varen op een water dat in beheer is bij het waterschap? En voldoet u aan de voorwaarden en voorschriften voor varen overdag in Afdeling 5.4? Dan zal dit geen grote gevolgen hebben voor de belangen die hierboven genoemd zijn. U mag zonder melding varen.

Er geldt een verbod voor varen in de nacht: het nachtvaartverbod. Er zijn enkele uitzonderingen. Op sommige vaarwegen of als er sprake is van een evenement mag er onder voorwaarden in de nacht worden gevaren. U moet wel een melding doen. Voldoet u niet aan de voorwaarden en voorschriften voor varen in de nacht? Dan geldt het vaarverbod.

Bij bepaalde waterstanden en ijsdiktes geldt een vaarverbod. Dit is vooral om de oever te beschermen.

U kunt geen omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen voor varen.

Afmeerverbod

Het is verboden zonder omgevingsvergunning af te meren, te laden of te lossen of een ligplaatsen in te nemen of te hebben in een oppervlaktewaterlichaam op andere plaatsen dan plaatsen die daarvoor zijn ingericht. Er mag dus alleen worden afgemeerd op plaatsen die daarvoor zijn ingericht.

Is een afmeervoorziening aangelegd in strijd met de bepalingen in deze verordening? Dan valt deze niet onder de plaatsen die daarvoor zijn ingericht. Een illegaal aangebrachte afmeervoorziening valt niet onder een plaats die is ingericht om af te meren. Daar mag dus niet worden afgemeerd.

Het afmeerverbod geldt niet voor recreatieve evenementen die het bestuur toestaat.

Haaks afmeren

Wilt u haaks afmeren op de lengterichting van de vaarweg? Dan moet u voldoen aan de voorwaarden voor haaks afmeren. De belangrijkste voorwaarden zijn:

- a. de ligplaats is vastgelegd in een verkeersbesluit. Hier wordt het Verkeersbesluit ligplaatsen Linge bedoeld; of
- b. de ligplaats maakt deel uit van een jachthaven; of
- c. ligt het vaartuig in de Binnen- of Buiten Giessen? Dan is afmeren toegestaan onder de voorwaarde dat buiten de vaargeul wordt afgemeerd. De vaargeul staat aangegeven op de kaarten die horen bij het Verkeersbesluit afmeerverbod Buiten-Giessen en gedeelte Binnen-Giessen; of
- d. de ligplaats ligt aan een haakse steiger waarvoor een vergunning is verleend. Het vaartuig steekt niet verder uit in de vaargeul dan de steiger.

Voldoet u aan de voorwaarden? Dan heeft afmeren geen grote gevolgen voor de belangen die hierboven worden genoemd. U mag dan haaks afmeren. U moet dit wel melden. Voldoet u niet aan de voorwaarden? Dan mag u niet haaks afmeren. Er geldt een afmeerverbod. U kunt geen omgevingsvergunning aanvragen.

Afdeling 5.5 Visactiviteiten

Wateren hebben ook een maatschappelijke functie. In de wateren wordt namelijk ook gevisd. Deze visactiviteiten kunnen het leven in het water en de kwaliteit van het water aantasten.

Wilt u vissen in een water in beheer bij het waterschap? En voldoet u aan de voorwaarden in Afdeling 5.5? Dan mag u dit doen zonder melding.

De belangrijkste voorwaarden uit Afdeling 5.5 zijn:

- a. u vist recreatief; of

- b. u vist beroepsmatig en voldoet aan de regels van het visplan.

Voldoet u niet aan de voorwaarden in Afdeling 5.5? Dan is het verboden te vissen in een water in beheer bij het waterschap. U kunt geen omgevingsvergunning aanvragen.

Afdeling 5.6 Explosief materiaal

Explosies kunnen de waterkering aantasten. Dit vormt een gevaar voor de waterkering. Activiteiten waarbij explosies kunnen ontstaan, zijn:

- a. het verrichten van seismisch onderzoek met springstof; of
- b. het hebben van explosief materiaal; of
- c. het hebben van een explosiegevaarlijke inrichting, bijvoorbeeld een gastank.

Er geldt een verbod voor het uitvoeren van bovenstaande activiteiten in een waterkering, de beschermingszone van een waterkering, een oppervlaktewaterlichaam, de beschermingszone van een oppervlaktewaterlichaam of langs een weg in beheer bij het waterschap. U kunt geen omgevingsvergunning aanvragen.

Wilt u bovengenoemde activiteiten uitvoeren in de buitenbeschermingszone van een waterkering? Dan kunt wel u een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen.

Hoofdstuk 6 Objecten en beplanting

Afdeling 6.1 Constructie aan het water: steiger, terras en vlonder

Ligt een perceel aan het water? Dan wordt vaak een steiger, terras of vlonder aangelegd. We verwijzen hiernaar in deze afdeling met het woord 'constructie'. Zo'n constructie wordt aangelegd voor de waterbeleving, als onderdeel van de tuin, als visplaats of als aanlegplaats voor een boot. Voldoet u aan de voorwaarden en voorschriften van afdeling 6.1? Dan zal het aanleggen van een steiger, terras of vlonder geen gevolgen hebben voor de waterberging en de aan- en afvoer van water.

Afhankelijk van hoe u de constructie aanlegt, mag u dit doen met een vrijstelling. U hoeft dan niets aan het waterschap te melden. Het is ook mogelijk dat u een melding moet maken. Voldoet u niet aan de voorwaarden en voorschriften in Afdeling 6.1? Dan moet u een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen.

Voor de Binnen-Giessen en Buiten-Giessen en wateren binnen de Giessenzoom gelden bijzondere voorwaarden en voorschriften.

Afdeling 6.2 Constructie aan het water: beschoeiing en damwand

Om afkalving van de oever tegen te gaan, wordt vaak een beschoeiing of een damwand in een water aangebracht. Onder een beschoeiing verstaan we een constructie (bijvoorbeeld palen, wilgenteen of planken) op de waterlijn om afkalving van het talud tegen te gaan. Een damwand is een grondkerende constructie die op de insteek wordt geplaatst om afkalven en instorten van de oever te voorkomen. Dit is meestal een zwaardere constructie dan een beschoeiing (balken, damwandprofiel, betonelementen). Een damwand wordt doorgetrokken tot op het niveau van het maaiveld.

Wilt u een beschoeiing of een damwand in een primair, secundair of tertiair water aanleggen? En voldoet u aan de voorwaarden en voorschriften in Afdeling 6.2? Dan kunt u meestal volstaan met een melding. De constructie zal dan geen ernstige gevolgen hebben voor de waterberging, de aan- en afvoer van water, de ecologie, de stabiliteit en de waterkerende functie van de waterkering. Voldoet u niet aan alle voorwaarden en voorschriften in Afdeling 6.2? Dan is een melding niet voldoende. U moet dan een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen.

Voor de Giessenzoom en in de strook tertiair water in de Buiten- en Binnen-Giessen gelden bijzondere voorwaarden voor een beschoeiing. De beschoeiing moet u op de waterlijn van een oppervlaktewaterlichaam plaatsen. U mag de beschoeiing niet gebruiken om het grondoppervlak (tuin) te vergroten.

Afdeling 6.3 Constructie in het water: dam met duiker en frontmuur

Een dam met duiker wordt meestal geplaatst om een perceel bereikbaar te maken. Om de breedte van de dam optimaal te kunnen benutten, worden vaak frontmuren aan de zijkanten van de dam aangebracht.

Dam met duiker

Een duiker is een obstakel in het water waardoor het water minder makkelijk doorstroomt. Daarom geldt er een maximale lengte en minimale doorsnede. De minimale doorsnede verschilt binnen en buiten de bebouwde kom. Een duiker moet binnen de bebouwde kom een grotere doorsnede hebben dan buiten de bebouwde kom. Want buien veroorzaken binnen de bebouwde kom eerder wateroverlast.

Wilt u een dam met duiker in een secundair of tertiair water aanleggen? En voldoet u aan de voorwaarden en voorschriften in Afdeling 6.3? Dan zal dit de doorstroming van het water niet verstoren. U moet wel een melding doen.

De belangrijkste voorwaarden zijn:

- a. de dam met duiker is of wordt geplaatst in een secundair of tertiair water;
- b. in de Giessenzoom geldt een maximale duikerlengte van 2,40 meter. In de rest van het beheergebied is de maximale duikerlengte 12 meter;
- c. de minimale doorsnede is 0,47 meter. In secundaire wateren binnen de bebouwde kom moet de duiker een diameter van minimaal 0,80 meter hebben;
- d. de dam is de enige toegang tot een perceel.

Frontmuur

Een frontmuur is een eenvoudige constructie aan de zijkant van een dam met duiker. Een frontmuur maakt de doorstroming van het water niet minder. Voldoet u aan de voorwaarden en voorschriften die in Afdeling 6.3 worden genoemd? Dan mag u deze plaatsen en hoeft u dit niet te melden.

Voldoet u niet aan de voorwaarden en voorschriften van Afdeling 6.3? Dan moet u een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen. Voor een dam met duiker en een frontmuur in een primair water moet u altijd een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen.

Sluit uw dam met duiker aan op een weg in beheer bij het waterschap? Dan moet u ook voldoen aan de regels in Afdeling 2.4.

Afdeling 6.4 Constructie over het water: brug

Een brug wordt meestal geplaatst om een perceel bereikbaar te maken of om een weg over water te kunnen aanleggen.

Wilt u een brug aanleggen? En voldoet u aan de voorwaarden en voorschriften in Afdeling 6.4? Dan zal het aanleggen van een brug de doorstroming van het water niet verstoren. U kunt dan volstaan met een melding. In enkele gevallen mag u een brug aanleggen zonder melding

De belangrijkste voorwaarden uit Afdeling 6.4 zijn:

- a. is de eerste ontsluiting van een perceel. Het perceel is niet op een andere manier te bereiken; en
- b. is maximaal 5,00 meter breed.

Voor het aanleggen van brug in de Giessenzoom gelden afwijkende voorwaarden.

Voldoet u niet aan de voorwaarden en de voorschriften in Afdeling 6.4? Dan is een melding niet voldoende. U moet dan een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen.

Afdeling 6.5 Anti-worteldoek

Anti-worteldoek wordt meestal op het talud van een water aangebracht om de tuin ter plaatse netjes af te werken en het onderhoud makkelijker te maken. Wilt u anti-worteldoek op het talud van een water aanbrengen? En voldoet u aan de voorwaarden en voorschriften in Afdeling 6.5? Dan zal dit de aan- en afvoer van water en het uitvoeren van onderhoud en inspectie niet in de weg staan. U mag het anti-worteldoek zonder omgevingsvergunning of melding aanbrengen.

De belangrijkste voorwaarden zijn:

- a. het water ligt aan een woonperceel; of

- b. het water ligt aan een bedrijfsperceel binnen de bebouwde kom.

Voldoet u niet aan de voorwaarden en voorschriften in Afdeling 6.5? Dan u moet een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen.

Afdeling 6.6 Beplanting

Beplanting (bomen, struiken en heggen) kan de stabiliteit van de waterkering aantasten. Ook kan beplanting een doelmatige inspectie van de waterkering moeilijker maken. Daarnaast kan beplanting het onderhoud en de inspectie van een water bemoeilijken. Beplanting bij wegen kan de verkeersveiligheid, de goede staat van de weg en een doelmatige doorstroming van het verkeer aantasten. Daarom zijn er in Afdeling 6.6 voorwaarden en voorschriften gesteld voor beplanting bij waterkeringen, oppervlaktewaterlichamen en wegen in beheer van het Waterschap Rivierenland.

Voor het aanbrengen van beplanting op een waterkering, langs een water of weg gelden de voorwaarden en voorschriften uit Afdeling 6.6. Afhankelijk van waar u beplanting wilt aanbrengen, mag u dit doen met een vrijstelling. U hoeft dan niets aan het waterschap te melden. Het is ook mogelijk dat u een melding moet doen bij het waterschap.

Voldoet u niet aan de voorwaarden en voorschriften in Afdeling 6.6? Dan moet u een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen.

Afdeling 6.7 Kabels en leidingen

Kabels of leidingen worden meestal aangelegd door of namens nutsbedrijven. Zij leggen voorzieningen aan van algemeen nut en in het algemeen belang. Denk hierbij aan gas-, water-, elektriciteits-, telecommunicatievoorzieningen en riolering. Deze bedrijven voeren in het beheergebied van Waterschap Rivierenland jaarlijks honderden activiteiten uit. Deze activiteiten vormen een risico voor de stabiliteit van een waterstaatswerk. Ook kunnen de activiteiten een doelmatige inspectie en onderhoud van een waterkering of een water bemoeilijken. Daarnaast kunnen de activiteiten de verkeersveiligheid, de goede staat van de weg en een doelmatige doorstroming van het verkeer aantasten.

Daarom staan in Afdeling 6.7 voorwaarden en voorschriften voor kabels en leidingen bij waterkeringen, oppervlaktewaterlichamen en wegen in beheer van het waterschap.

In Afdeling 6.7 staan ook algemene voorschriften voor kabels en leidingen. Deze voorschriften geven aan hoe de activiteiten moeten worden uitgevoerd en gemeld. Zo moeten alle kabels en leidingen die niet meer worden gebruikt, worden verwijderd. Dit geldt ook voor tijdelijke voorzieningen en achtergebleven materiaal. Aanwijzingen van de toezichthouder moeten onmiddellijk worden opgevolgd. Spoedreparaties moeten direct worden gemeld.

Er gelden andere voorwaarden voor een waterkering, water of weg in beheer bij het waterschap. In Afdeling 6.7 vindt u alle voorwaarden en voorschriften.

Voldoet u niet aan de voorwaarden en voorschriften in Afdeling 6.7? Dan moet u een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen.

Voor een leiding met een overdruk van 10 bar of meer in de buitenbeschermingszone van de waterkering moet ook een omgevingsvergunning bij het waterschap worden aangevraagd.

Afdeling 6.8 Schutting en hek

Een schutting of een hek kan de mogelijkheid van een doelmatige inspectie en onderhoud van de waterkering en een water in de weg staan. Bij wegen kan een schutting of hek de verkeersveiligheid, de goede staat van de weg en een doelmatige doorstroming van het verkeer aantasten. Daarom staan

er in Afdeling 6.8 voorwaarden en voorschriften voor een schutting of hek bij waterkeringen, oppervlaktewaterlichamen en wegen in beheer van Waterschap Rivierenland.

De voorwaarden en voorschriften zijn afhankelijk van waar u een schutting of hek wilt plaatsen. U moet altijd een melding doen bij het waterschap. Voldoet u niet aan de voorwaarden in Afdeling 6.8? Dan is een melding niet voldoende. U moet dan een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen.

Afdeling 6.9 Veekerende afrastering en het houden van dieren

Een afrastering kan de mogelijkheid van een doelmatige inspectie en onderhoud van de waterkering en een water in de weg staan. Aan de andere kant kan vee het talud van een water of waterkering beschadigen. Afrastering langs een weg voorkomt dat vee op de openbare weg komt en zo het verkeer in gevaar brengt. Maar een afrastering kan ook de verkeersveiligheid aantasten. Bijvoorbeeld als deze te hoog is of te dicht bij een weg staat.

Daarom staan er in Afdeling 6.9 voorwaarden en voorschriften voor een veekerende afrastering en het houden van dieren bij een waterkering, een water en een weg in beheer van Waterschap Rivierenland.

In Afdeling 6.9 staat dat eigenaren of gebruikers van gronden een voldoende veekerende afrastering moeten hebben. Dit is verplicht als de grond ligt op een waterkering of in de beschermingszone van een waterkering of van een water. Deze verplichting geldt niet voor gronden in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden. Dit heeft te maken met de aard en het karakter van het gebied. Er is daar zoveel water dat het niet haalbaar is om bij elk water een afrastering te plaatsen. Ook niet als die grond in gebruik is voor vee. Voor een veekerende afrastering gelden de voorwaarden en de voorschriften van Afdeling 6.9. De voorwaarden en voorschriften zijn anders voor een waterkering, een water of een weg in beheer bij het waterschap.

Voldoet u niet aan de voorwaarden en de voorschriften in Afdeling 6.9? Dan moet u een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen.

Afdeling 6.10 Het plaatsen van (bouw)materiaal

Het is soms niet mogelijk om (bouw)materialen op eigen terrein op te slaan. Het (bouw)materiaal wordt dan tijdelijk in de berm geplaatst. Is het (bouw)materiaal te hoog of staat het te dicht bij de weg? Dan kan dit (bouw)materiaal de verkeersveiligheid in gevaar brengen. Daarom staan er in Afdeling 6.10 voorwaarden en voorschriften voor (bouw)materialen in de berm van wegen in beheer van Waterschap Rivierenland. Voldoet u aan de voorwaarden en voorschriften uit Afdeling 6.10? Dan mag u het (bouw)materiaal met een melding plaatsen. U geeft bij uw melding aan hoe lang u het (bouw)materiaal opslaat.

De belangrijkste voorwaarden uit Afdeling 6.10 zijn dat het (bouw)materiaal wordt geplaatst:

- a. langs een erftoegangsweg in beheer bij het waterschap. Een erftoegangsweg is een weg waar een maximumsnelheid van 60 km/uur geldt; en
- b. in zone D zoals aangegeven op de afbeelding van wegen bij deze verordening of verder van de rijbaan; en
- c. niet langs een (brom)fiets- of voetpad.

Voldoet u niet aan de voorwaarden en de voorschriften in Afdeling 6.10? Dan is een melding niet voldoende. U moet dan een omgevingsvergunning van het waterschap aanvragen.

Afdeling 6.11 Een gebouw bouwen of verbouwen

Wilt u bouwen of een gebouw verbouwen dat staat in of bij een water of waterkering? Dan heeft u meestal een omgevingsvergunning van het waterschap nodig.

Soms mag u bouwen of een gebouw verbouwen met een melding. Hebben de werkzaamheden geen invloed op de waterkerende functie van een waterkering? Bijvoorbeeld als u de binnenkant van een gebouw verbouwt. Dan is het mogelijk dat u de werkzaamheden mag uitvoeren zonder melding. Wilt u een botenhuis, recreatiewoning of bijgebouw in de Giessenzoom bouwen of verbouwen? Dan gelden daar andere regels voor. Voldoet u aan de voorwaarden en voorschriften voor bouwen of verbouwen in de Giessenzoom? Dan mag u dit zonder omgevingsvergunning van het waterschap doen. U moet dit wel melden bij het waterschap.

Voldoet u niet aan de voorwaarden in Afdeling 6.11? Dan is een melding niet voldoende. U moet dan een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen.

Afdeling 6.12 Aanbrengen verharding

De waterkering moet altijd een erosiebestendige deklaag hebben. De meeste verhardingen op particuliere percelen hebben echter geen erosiebestendige deklaag. Alleen in de beschermingszone van een waterkering mag met een melding gesloten verharding worden aangebracht. Zo is het risico beperkt dat de deklaag verzwakt. Met de voorwaarden en voorschriften in Afdeling 6.12 wordt de veiligheid van de dijk beschermd.

Wilt u gesloten verharding aanbrengen? En voldoet u niet aan de voorwaarden en voorschriften in Afdeling 6.12? Dan is een melding niet voldoende. U moet dan een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen.

Afdeling 6.13 Het plaatsen van een ander object

Deze afdeling gaat over het plaatsen van diverse objecten in of bij waterstaatswerken en/of wegen.

Wij onderscheiden de volgende objecten:

- a. een verkeersbord of vergelijkbaar bord op een waterkering of in de beschermingszone van een waterkering;
- b. een losstaand object in de (beschermingszone van de) waterkering;
- c. een klein object in het winterbed van een boezem;
- d. een handmatig te verwijderen object in de beschermingszone van een waterkering;
- e. een object in de Buiten-Giessen en Binnen-Giessen;
- f. een bord of een verkeersspiegel op of langs een weg in beheer bij het waterschap;
- g. een objectbeschermend obstakel langs een weg in beheer bij het waterschap;
- h. overige objecten in of bij een waterstaatswerk of langs een weg in beheer bij het waterschap.

Het plaatsen van een aantal van bovengenoemde objecten in of bij een waterstaatswerk of langs een weg in beheer bij het waterschap zijn vrijgesteld. Die mag u dus zonder melding of omgevingsvergunning van het waterschap plaatsen. Andere objecten mag u alleen plaatsen als u een melding doet. Ook zijn er objecten waarvoor u een omgevingsvergunning bij het waterschap moet aanvragen. De voorwaarden en voorschriften vindt u in Afdeling 6.13.

Wilt u een objectbeschermend obstakel zoals stenen, keien, bloembakken, enzovoorts langs de weg aanbrengen om uw gebouw of tuin te beschermen? Dan kan dit de verkeersveiligheid en de doorstroming van het verkeer in gevaar brengen. Daarom staan er voorwaarden en voorschriften in Afdeling 6.13.

Voldoet u niet aan de voorwaarden en voorschriften in Afdeling 6.13? Dan is een melding niet voldoende. U moet dan een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen.

Afdeling 6.14 Verwijderen object

Deze afdeling gaat over het verwijderen van diverse objecten in of bij een waterkering, een water of een weg. Een object is een voorwerp. Een boom of struik is in dit geval ook een object. Het verwijderen van een object uit een water heeft een positief effect op de waterhuishouding. Vooral de doorstroming van het water verbetert. Het verwijderen van een object uit een waterkering is positief voor de stabiliteit en het onderhoud van de waterkering. Het is van belang dat er zo weinig mogelijk wordt gegraven. En dat een waterkering, een water en een weg in goede staat worden hersteld.

Voldoet u aan de voorwaarden en voorschriften in Afdeling 6.14? Dan mag u een voorwerp met een melding verwijderen. Voldoet u niet aan de voorwaarden en voorschriften in Afdeling 6.14? Dan is een melding niet voldoende. U moet dan een omgevingsvergunning bij het waterschap aanvragen.

Hoofdstuk 7 Slotbepalingen

Artikel 7.1.1 Intrekking keur en algemene regels

De Keur Waterschap Rivierenland 2014 en de Algemene Regels behorende bij de Keur Waterschap Rivierenland 2014 worden ingetrokken op het moment waarop de Omgevingswet in werking treedt.

Artikel 7.1.2 Inwerkingtreding

Deze waterschapsverordening treedt in werking op het moment waarop de Omgevingswet in werking treedt. De inwerkingtreding van de Omgevingswet is voorzien op 1 oktober 2022 of 1 januari 2023.

Artikel 7.1.2 Citeertitel

Deze waterschapsverordening heet Waterschapsverordening Waterschap Rivierenland.